

การออกแบบนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”
เพื่อถ่ายทอดว่า เด็กกลายเป็นอาชญากรได้อย่างไร
WHY KIDS BECOME CRIMINALS EXHIBITION

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิตศิลป์ ภาควิชานิตศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การออกแบบนิทรรศการ “โรงเรียนกวตริชาโจร”
เพื่อถ่ายทอดว่า เด็กกลายเป็นอาชญากรได้อย่างไร
WHY KIDS BECOME CRIMINALS EXHIBITION

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชานิตศศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์..... .....วันที่ 27/5/62

(อาจารย์มนวดี ศิริเปรมฤดี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์ การออกแบบนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”
เพื่อถ่ายทอดว่า เด็กกลายเป็นอาชญากรได้อย่างไร
WHY KIDS BECOME CRIMINALS EXHIBITION

ชื่อ นางสาวศิตภัทร พนินทร์

สาขาวิชา นิเทศศิลป์

ภาควิชา นิเทศศิลป์

คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2561

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์มนวดี ศิริเปรมฤดี

บทคัดย่อ

โครงการนี้เป็นการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลเกี่ยวกับข่าวอาชญากรเด็ก ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบนิทรรศการ เพื่อใช้ในการออกแบบนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร” ที่จะถ่ายทอดเรื่องราวว่า เด็กกลายเป็นอาชญากรได้อย่างไร

ได้มีศึกษา Exhibition Design รวมไปถึง Interior Design และการใช้เสียงในงานนิทรรศการ เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ ตามขอบเขตงานที่ตั้งเอาไว้ ได้แก่ โลโก้ของนิทรรศการ, สื่อสิ่งพิมพ์ในงาน (ตัวเข้าชมงาน, โปสเตอร์เชิญชวน, สูจิบัตร, สติกเกอร์ที่ระลึก), การออกแบบภายในนิทรรศการทั้งหมด 4 โซนใหญ่, คลิปเสียงเนื้อหาภายในนิทรรศการ, โมเดลจำลองภาพรวมของงานนิทรรศการทั้งหมด โดยการออกแบบได้สื่อสารผ่านทางอารมณ์ ความรู้สึก สะเทือนใจ รวมไปถึงความคิดเชิงบวกในตอนจบเพื่อสื่อสารให้ผู้เข้าชมรู้สึกอยากจะทำอะไร ในเรื่องของปัญหาอาชญากรเด็กที่เริ่มได้ตั้งแต่ตัวพ่อแม่เอง อีกทั้งได้ออกแบบส่วนต่างๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามที่ได้ตั้งภาพลักษณ์ของนิทรรศการเอาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณครูทุกท่านที่ให้คำแนะนำดีๆ เสมอ โดยเฉพาะพี่โบว์ ที่ปรึกษาโครงการที่แสนใจดี ที่คอยให้คำแนะนำและกำลังใจดีๆ ขอขอบคุณพ่อแม่ที่รักสำหรับทุนในการทำศิลปนิพนธ์ และค่าเครื่องบินเวลากลับบ้าน ขอขอบคุณเพื่อนๆ ในที่ปรึกษาเดียวกันที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเสนอไอเดีย ขอขอบคุณทราย และนาที่ให้อุปกรณ์ทำโมเดล และอยู่เป็นเพื่อนทำงานดึกทุกคืน และที่สำคัญมากๆ คือฟลุคที่คอยช่วยเหลือมาตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ และเป็นกำลังใจให้เกิดศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ขึ้น ขอขอบคุณทุกคนที่เป็นกำลังใจ ทุกอย่างนั้นส่งผลให้เกิดศิลปนิพนธ์นี้ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกๆ คนที่ผ่านเข้ามาในชีวิตจนหล่อหลอมเราให้เป็นเราอย่างทุกวันนี้ ขอขอบคุณ ขอขอบคุณ ขอขอบคุณ

นางสาวศศิภัทร พนินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพ.....	จ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	2
1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย.....	2
2 อาชญากรเด็ก.....	3
2.1 ประเภทของความผิด.....	3
2.2 ประเภทที่อยู่อาศัยของเด็กที่กระทำผิด.....	5
2.3 ช่วงวัยขณะกระทำผิด.....	6
2.4 ระดับการศึกษาของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด.....	6
2.5 เพศของเด็กเยาวชนที่กระทำผิด.....	7
2.6 อาชีพของผู้กระทำผิด.....	7
2.7 วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เด็กวัยรุ่นตั้งกลุ่ม และมีพฤติกรรมรุนแรง.....	9
3 การออกแบบนิทรรศการ.....	11
3.1 ความหมายของนิทรรศการ.....	11
3.2 ประเภทของนิทรรศการ.....	11
3.3 ความสำคัญของนิทรรศการ.....	12
3.4 กระบวนการออกแบบนิทรรศการ.....	12
3.5 หลักการออกแบบนิทรรศการ.....	12
3.6 กรณีศึกษาการออกแบบนิทรรศการที่เคยมีมา.....	14
4 การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น.....	22
4.1 แนวคิดของนิทรรศการ.....	22
4.2 เนื้อหาภายในนิทรรศการ.....	23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
4.3 กลุ่มเป้าหมาย.....	25
4.4 แนวทางในการออกแบบ.....	25
บทที่	
5 การออกแบบ.....	26
5.1 การกำหนดรูปร่างรูปทรงและสีในนิทรรศการ.....	26
5.2 ชื่อนิทรรศการ.....	27
5.3 แนวทางการออกแบบโลโก้ในนิทรรศการ.....	28
5.4 ฟอนต์สำหรับนิทรรศการ.....	32
5.5 การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์นิทรรศการ.....	33
5.6 การวางเนื้อหาในนิทรรศการ.....	35
6 ผลงานสำเร็จ.....	59
6.1 นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาใจจร”.....	59
7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	75
7.1 บทสรุป.....	75
7.2 ปัญหาและข้อจำกัดในการศึกษา.....	75
7.3 ข้อเสนอแนะ.....	76
7.4 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ประวัติผู้วิจัย.....	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ภาพข่าวอาชญากรเด็ก.....	8
3.1 ภาพบรรยากาศนิตรรศการ The Happy Show.....	14
3.2 การออกแบบ Typography ของ The Happy Show.....	14
3.3 การออกแบบ Poster ของ The Happy Show.....	15
3.4 สื่อ interactive ต่างๆ ของ The Happy Show.....	15
3.5 ความคิดสร้างสรรค์ลูกเล่นเล็กๆ ของ The Happy Show.....	15
3.6 รูปแบบ graphic ให้ข้อมูลของ The Happy Show.....	16
3.7 ภาพบรรยากาศนิตรรศการ ‘จิตตนิตรรศน์’.....	17
3.8 สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ ของ งานวัดลอยฟ้า: จิตตนคร.....	18
3.9 สื่อประชาสัมพันธ์ออฟไลน์ ของ งานวัดลอยฟ้า: จิตตนคร.....	18
3.10 บรรยากาศห้องต่างๆ ในนิตรรศการ ‘กัณดารคือสินทรัพย์: อีสาน’.....	20
3.11 แพลนนิตรรศการ ‘กัณดารคือสินทรัพย์: อีสาน’.....	21
3.12 สื่อประชาสัมพันธ์นิตรรศการ ‘กัณดารคือสินทรัพย์: อีสาน’.....	21
4.1 Mood and Tone นิตรรศการโรงเรียนกวดวิชาโจร.....	25
5.1 กราฟิกอีลิเมนต์ของนิตรรศการ.....	26
5.2 โทนสีของห้องในนิตรรศการ.....	27
5.3 สีหลักของนิตรรศการ.....	27
5.4 การออกแบบโลโก้โดยการใช้ชื่อเต็มของนิตรรศการที่สื่อถึงการหาทางออก.....	28
5.5 การออกแบบโลโก้โดยการใช้ชื่อย่อของนิตรรศการที่ล้อกับการปักเสือนักเรียน.....	29
5.6 การออกแบบโลโก้โดยการใช้การใช้วลีเล่นคำของคูก และโรงเรียนมาประกอบ.....	30
5.7 โลโก้ที่ใช้ในนิตรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	31
5.8 การออกแบบโปสเตอร์ครั้งที่ 1.....	33
5.9 การออกแบบโปสเตอร์ครั้งที่ 2.....	34
5.10 แบบร่างห้องโซนที่ 1 ชั้น sketch up มุมแรก.....	35
5.11 แบบร่างห้องโซนที่ 1 ชั้น sketch up มุมแรก ใส่รายละเอียด.....	35
5.12 แบบร่างห้องโซนที่ 1 ชั้น sketch up มุมที่สอง.....	36
5.13 รูปนิตรรศการในโซนที่ 1 มุมแรก ใส่คอนเทนต์.....	36
5.14 รูปนิตรรศการในโซนที่ 1 มุมที่สอง ใส่คอนเทนต์.....	36
5.15 เนื้อหาของอินโฟในโซนที่ 1.....	37
5.16 แบบร่างห้องโซนที่ 2.1 ชั้น sketch up Top view.....	38
5.17 แบบร่างห้องโซนที่ 2.1 ชั้น sketch up ใส่รายละเอียดกัณทางเดิน.....	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	หน้า
5.18 แบบร่างห้องโชนที่ 2.1 ชั้น sketch up ทางเดินผ้า มุมแรก.....	39
5.19 แบบร่างห้องโชนที่ 2.1 ชั้น sketch up ทางเดินผ้า มุมที่สอง.....	39
5.20 แบบร่างห้องโชนที่ 2.1 ชั้น sketch up ทางเดินผ้า มุมที่สอง ใส่รายละเอียด.....	39
5.21 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.1 Top view ใส่คอนเทนต์.....	40
5.22 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.1 มุมแรก ใส่คอนเทนต์.....	40
5.23 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.1 มุมที่สอง ใส่คอนเทนต์.....	40
5.24 แบบร่างห้องโชนที่ 2.2 ชั้น sketch up.....	41
5.25 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.2 ใส่คอนเทนต์.....	41
5.26 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.2 คอนเทนต์ด้านใน.....	42
5.27 แบบร่างห้องโชนที่ 2.3 ชั้น sketch up Top view.....	42
5.28 แบบร่างห้องโชนที่ 2.3 ชั้น sketch up มุมตรง.....	43
5.29 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.3 ใส่คอนเทนต์ ไฟติดตามเนื้อหาแต่ละอัน.....	43
5.30 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.3 ใส่คอนเทนต์ เปิดไฟทั้งหมด.....	43
5.31 รูปนิตรรศการในโชนที่ 2.3 ใส่คอนเทนต์ Top view.....	44
5.32 เนื้อหาของอินโฟในโชนที่ 2.3.....	44
5.33 แบบร่างห้องโชนที่ 3 ชั้น sketch up Top view.....	45
5.34 แบบร่างห้องโชนที่ 3 ชั้น sketch up มุมภายในสถานพินิจ.....	45
5.35 แบบร่างห้องโชนที่ 3 ชั้น sketch up มุมห้องเรียน.....	46
5.36 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมแรก ใส่คอนเทนต์.....	46
5.37 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมห้องเรียน Top view.....	46
5.38 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมห้องเรียน ใส่คอนเทนต์.....	47
5.39 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมห้องซังเดี่ยว.....	47
5.40 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมห้องเรียน ใส่คอนเทนต์.....	47
5.41 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมเรื่องเล่า วิดีโอแก้วที่พลาด.....	48
5.42 แบบร่างห้องโชนที่ 4 ชั้น sketch up.....	48
5.43 รูปนิตรรศการในโชนที่ 4 Top view.....	49
5.44 รูปนิตรรศการในโชนที่ 4 มุมแรก ใส่คอนเทนต์.....	49
5.45 รูปนิตรรศการในโชนที่ 4 มุมที่สอง ใส่คอนเทนต์.....	49
5.46 รูปนิตรรศการในห้องสรุปจบ ใส่คอนเทนต์.....	50
5.47 แบบร่างแผนผังโดยรวมของนิตรรศการ.....	50
5.48 การออกแบบแผนผังนิตรรศการ perspective.....	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่	หน้า
5.49 การออกแบบแผนผังนิทรรศการ derrection การเดิน.....	51
5.50 การออกแบบสัญลักษณ์แทนแต่ละโซนในนิทรรศการ.....	52
5.51 ดัมมี่หนังสือสูจิบัตร.....	53
5.52 การออกแบบสูจิบัตรในนิทรรศการ แผ่นเต็ม.....	54
5.53 การออกแบบสูจิบัตรในนิทรรศการ หน้าปกก่อนพับ.....	54
5.54 หน้าปกสูจิบัตร แบบพับแล้ว.....	55
5.55 ด้านในสูจิบัตร แบบกางออก.....	55
5.56 เนื้อหาในสูจิบัตร.....	56
5.57 การออกแบบโปสเตอร์แผนผังนิทรรศการ หน้า-หลัง.....	57
5.58 การออกแบบตัวเข้าชมนิทรรศการ.....	58
6.1 ภาพรวมนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	59
6.2 บรรยากาศนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	60
6.3 รูปรวมนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร” และประชาสัมพันธ์.....	61
6.4 โซนที่ 1: วิชาคดีเด็ก นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	62
6.5 โซนที่ 2.1: วิชานักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	63
6.6 โซนที่ 2.2: วิชานักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	64
6.7 โซนที่ 2.3: วิชานักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	65
6.8 โซนที่ 3: วิชาทักษะชีวิต นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	67
6.9 โซนที่ 4: วิชาครอบครัวพื้นฐาน นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	70
6.10 ห้องสรุปจบ นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	71
6.11 สื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	72
6.12 โมเดลจำลอง นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”.....	72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

‘ ประเทศไทยมีเด็กอยู่ในกระบวนการยุติธรรมโดยเฉลี่ยปีละกว่า 3 หมื่นคน ’ ปัญหาอาชญากรในปัจจุบัน ทั้งความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย หรือรวมทั้งทางเทคโนโลยี ข่าว สิ่งพิมพ์นั้น นำเสนอ แล้วเราจะเห็นว่าเป็นเด็กที่ก่อเหตุอีกแล้ว ในเมื่อทุกคนเห็นว่ามันเกิดขึ้น และปัญหาเหล่านี้ จะไม่มีวันหมดไปจากสังคม ตราบใดที่ยังมีเด็กอีกมากมาย ที่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง จึงได้ทำการจัดนิทรรศการ โรงเรียนกวดวิชาโจร โดยในนิทรรศการนั้น เล่าถึงการที่เด็กคนหนึ่งกลายเป็นอาชญากร ได้อย่างไร จะนำเสนอเนื้อหาหลักว่า เด็กไม่ได้เป็นอาชญากร แต่ถูกรอบคร้วทำให้เป็น โดยเล่าเรื่องการสื่อสารด้วยความรู้สึกให้เราอยากเลี้ยงลูกให้ดี เต็มใจอย่างดี เพราะปัญหาเด็กเหล่านี้สามารถแก้ไขได้จากครอบครัวที่ดี ในนิทรรศการจึงมีด้านบวกให้คนคิด และสิ่งที่อยากให้ผู้เข้าชมนั้นได้ประโยชน์จากนิทรรศการคือ ตระหนักว่า เราเลือกที่จะให้ลูกเป็นเด็กดีได้ เพราะครอบครัวนั้นแหละ ที่เป็นคนส่งลูกเข้าไปเรียนวิชาโจร และอย่าให้ความผิดพลาดของเมื่อวาน คอยตราหน้าให้เด็กๆ กลับไปเดินขำรอย เราเห็นแค่มุมเดียวเท่านั้น จากภาพหรือคลิปที่ปรากฏ สิ่งที่เราควรทำ คือระมัดระวังและมองให้รอบด้าน ขณะที่ผู้ปกครองก็ควรเรียนรู้เรื่องเหล่านี้ และมีบทบาทในการให้บทเรียนกับลูกหลาน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 ตัวเองได้ศึกษาการออกแบบนิทรรศการ และการใช้การนำเสนอการสื่อสารด้วยความรู้สึก
- 1.2.2 ตัวเองได้ลองเรียนรู้เรื่องการออกแบบภายใน เพื่อใช้ในส่วนต่างๆ ของนิทรรศการ
- 1.2.3 เพื่อให้คนได้เห็นชัดว่า อาชญากรนั้นเกิดได้จากการถูกรอบตั้งแต่เด็ก และมีปัจจัยในการที่คนหนึ่งจะกลายเป็นคนไม่ดี และครอบครัวเป็นหัวใจสำคัญ ‘ อาชญากรเด็ก ’ ไม่อาจเป็นได้ด้วยตัวเอง ให้คนเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงดู เพื่อไม่ให้เด็กได้เลียนแบบ และนำไปสู่การต่อว่าเด็ก เกิดเป็นวงจรที่ไม่จบสิ้น
- 1.2.4 เพื่อส่งเสริมให้พ่อแม่ หันมาใส่ใจเรื่องการเลี้ยงดูลูกอย่างมีคุณภาพ ตามคำแนะนำของคุณหมอนักจิตวิทยา
- 1.2.5 ได้เผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1.3.1 สัญลักษณ์ของนิทรรศการ
- 1.3.2 Poster ประชาสัมพันธ์นิทรรศการ
- 1.3.3 นิทรรศการ
  - 1.3.3.1 ตัวเข้ขมนิทรรศการแบบฉีกได้ ขนาด 8 x 21 ซม.
  - 1.3.3.2 สื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับสูจิบัตร ขนาด 42 x 59.4 ซม.
  - 1.3.3.3 โปสการ์ดแผนผังการเดินทางในนิทรรศการ ขนาด 17.7 x 11.5 ซม.
  - 1.3.3.4 รูปการออกแบบภายในงานนิทรรศการทุกห้อง จำนวน 22 รูป
  - 1.3.3.5 คลิปเสียงบรรยายภายในนิทรรศการ จำนวน 18 รหัส
- 1.3.4 โมเดลจำลองบรรยากาศนิทรรศการทั้งหมด

1.4 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

- 1.4.1 ศึกษาข่าวอาชญากรเด็กทั่วไปตามหนังสือพิมพ์, สื่อออนไลน์ แล้วหาข้อมูล รายละเอียดของเด็กแต่ละคน รวมถึงการแบ่งความผิดตามประเภทคดีต่างๆ ในปัจจุบัน
- 1.4.2 รวบรวมเนื้อหาที่ต้องการจะเสนอ สรุปมาเป็นเรื่องราวในแต่ละห้อง มาคิดแนวทางของ art direction เพื่อให้สัมพันธ์กับเนื้อหาแต่ละส่วนที่อยากจะนำเสนอ
- 1.4.3 เขียนเนื้อหาและออกแบบให้สัมพันธ์กันเพื่อให้มีความน่าดึงดูด และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ได้ศึกษาและรู้ในพฤติกรรมและทัศนคติของเด็กที่ก่ออาชญากรรม รวมไปถึงพ่อแม่ของเด็กเหล่านี้
- 1.5.2 ได้เรียนรู้การออกแบบนิทรรศการเพื่อให้ตอบโจทย์เนื้อหามากขึ้น
- 1.5.3 ได้ทดลองสร้างสื่อในแบบที่หลากหลายเพื่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย
- 1.5.4 ทำลายกำแพงการออกแบบนิทรรศการที่เป็นอินโฟกราฟิกเขียนอธิบาย โดยเปลี่ยนเป็นการสื่อสารทางอารมณ์ การใช้เสียงมาแทนที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

อาชญากรเด็ก

อาชญากรเด็ก

จากเหตุการณ์สะเทือนขวัญ ที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่าด้วยฝีมือ “วัยรุ่น” ขวนให้คิดใคร่ครวญถึงที่มาและที่ไปของปัญหา “อาชญากรเด็ก” ที่แม้มิใช่ปัญหาใหม่ของสังคมไทย แต่ก็นับเป็นปัญหาที่ขยายขนาด และทวีความรุนแรงมากขึ้นกว่ายุคก่อนๆ

2.1 ประเภทของความผิด

“อาชญากรเด็ก” ไม่ใช่เรื่องเล็กๆ อีกแล้ว!

“นานๆ ครั้ง ปัญหา “อาชญากรเด็ก” จึงปรากฏตัวให้สังคมได้เห็นและตื่นตัวผ่านเหตุการณ์ร้ายแรงสะเทือนขวัญ แต่ข้อมูลที่ปรากฏให้เห็นนี้ชี้ว่าเรื่องนี้หาได้เป็นเรื่องเล็กหรือไกลตัว หากแต่เป็นสถานการณ์ซ่อนเร้นที่ส่งผลต่อสังคมอย่างลึกซึ้งและยาวนาน...”

จากเหตุการณ์สะเทือนขวัญ ที่เด็กชายวัย 14 ปี ผู้ติดเกมคอมพิวเตอร์ TGA หรือ Grand Theft Auto รัปลักฆ่าแท็กซี่เมื่อเร็วๆ นี้ ไม่เพียงเป็นเรื่องสะเทือนขวัญคนไทยทั้งประเทศ แต่ยังชวนให้คิดใคร่ครวญ ถึงที่มาและที่ไปของปัญหา “อาชญากรเด็ก” ที่แม้มิใช่ปัญหาใหม่ของสังคมไทย แต่ก็นับเป็นปัญหาที่ขยายขนาด และทวีความรุนแรงมากขึ้นกว่ายุคก่อนๆ

ในรายงานสถานการณ์สุขภาพ เรื่อง สถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพเด็กและเยาวชน โดย ศิริพร คำภูไทย สำนักงานพัฒนานโยบายข้อมูลข่าวสารสุขภาพ ได้ประมวลข้อมูลเรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจ ดังมีสาระสำคัญที่ “ต้น คิดเรื่องต้น” ขอเลือกสรรมานำเสนอ ดังนี้ จากการสำรวจจำนวนคดีของเด็ก และเยาวชนตั้งแต่ปี 2544-2548 โดยกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ชี้ให้เห็นว่า การกระทำผิดที่มีเด็กเป็นผู้ลงมือมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความผิด 4 ประเภท ต่อไปนี้

2.1.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ได้แก่ การลักทรัพย์ พยายามลักทรัพย์ วิ่งราว พยายามวิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ พยายามปล้นทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอกทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ รับขงโจร

2.1.2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ได้แก่ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา พยายามฆ่าผู้อื่น ประมาทจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นตาย ทำร้ายร่างกายผู้อื่น มั่วสุมตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายต่อร่างกายและจิตใจ ชุลมุนต่อสู้เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส และพกพา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

2.1.3 ความผิดเกี่ยวกับเพศ

ได้แก่ การกระทำอนาจาร ช่มชู้ กระทำชำเรา พยายามช่มชู้กระทำชำเรา พรากผู้เยาว์ โทรมหญิง และพยายามทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

2.1.4 ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข ชื่อเสียง และการปกครอง

ได้แก่ อั้งยี่ ช่องโจร วางเพลิง ทำให้เกิดเพลิงไหม้ หมิ่นประมาท ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จ เบิกความเท็จ บุกรุก และทำให้เสีย อิศรภาพ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนเยาวชนที่กระทำความผิดฐานความผิดประเภทต่างๆ

ประเภท	สถิติประจำปี				
	2544	2545	2546	2547	2548
1. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	7,374	7,949	8,886	10,495	10,732
2. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	2,175	3,054	4,843	5,969	6,112
3. ความผิดเกี่ยวกับเพศ	1,026	1,479	1,735	2,417	2,680
4. ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขฯ	397	681	1,016	1,149	1,271

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

2.2 ประเภทที่อยู่อาศัยของเด็กที่กระทำผิด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้กระทำผิด พบว่าแนวโน้มของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีลักษณะร่วมที่พบบ่อยๆ ดังนี้

2.2.1 อาศัยร่วมชายคากับบิดามารดา

จากการจำแนกที่อยู่อาศัยของผู้กระทำผิดพบว่ากลุ่มใหญ่ที่สุด อาศัยอยู่กับบิดามารดา ھاใช้เด็กเร่ร่อนพักอาศัยกับญาติ หรือโดยลำพัง

ตารางที่ 2 ประเภทที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ประเภท	ปีที่กระทำผิด				
	2544	2545	2546	2547	2548
เร่ร่อน	704	391	495	481	308
อยู่กับบิดามารดา/ญาติ	15,055	16,794	14,495	16,196	17,981
อยู่กับบิดา	3,131	3,054	2,760	2,948	2,975
อยู่กับมารดา	6,273	7,003	5,614	6,348	6,713
อยู่กับผู้อื่น	6,273	696	741	6,476	7,233

ที่มา : กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พศ.2 544-2548

2.2.2 วัย 15-18 ปี คือระยะอันตราย

เมื่อพิจารณาช่วงอายุของเด็กและเยาวชนที่ทำความผิดมากที่สุดพบว่า อยู่ในช่วงวัย 15-18 ปี

2.3 ช่วงวัยขณะกระทำผิด

ส่วนใหญ่อยู่แค่ ม.ต้น ด้านการศึกษาของผู้กระทำผิดพบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมต้น คือ ไม่เกิน ม.3

ตารางที่ 3 ช่วงวัยขณะกระทำผิด

ช่วงอายุ	ปีที่กระทำผิด				
	2544	2545	2546	2547	2548
ต่ำกว่า 14 ปี	1,849	4,496	4,313	5,177	5,872
15-18 ปี	29,599	30,789	25,602	28,131	30,208

2.4 ระดับการศึกษาของเด็กเยาวชนที่กระทำผิด

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของเด็กเยาวชนที่กระทำผิด

ระดับการศึกษา	ปีที่กระทำผิด				
	2544	2545	2546	2547	2548
ไม่ได้รับการศึกษา	511	389	498	586	1,024
ประถม 1-6	11,205	12,526	10,305	11,001	11,951
มัธยม 1-3	12,904	14,970	12,433	13,836	15,050
สูงกว่ามัธยมต้น	6,097	6,598	5,420	5,885	6,381
อื่นๆ	731	802	1,259	2,000	1,674

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 เพศของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เป็นชายมากกว่าหญิงผู้กระทำผิดเป็นชายมากกว่าหญิงประมาณ10เท่าโดยเฉลี่ย

ตารางที่ 5 เพศของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เพศ	ปีที่กระทำผิด				
	2544	2545	2546	2547	2548
หญิง	3,099	3,110	2,741	2,940	3,324
ชาย	28,349	32,175	27,174	30,368	32,756

2.6 อาชีพของผู้กระทำผิด

นักเรียนมาแรงในกลุ่มผู้กระทำผิดพบว่าตั้งแต่ปี2546เป็นต้นมากลุ่มนักเรียนก่อเหตุมากที่สุด อีกทั้งมีแนวโน้มเพิ่มจำนวน และครองแชมป์ต่อเนื่องมาเป็นลำดับ

ตารางที่ 6 อาชีพของผู้กระทำผิด

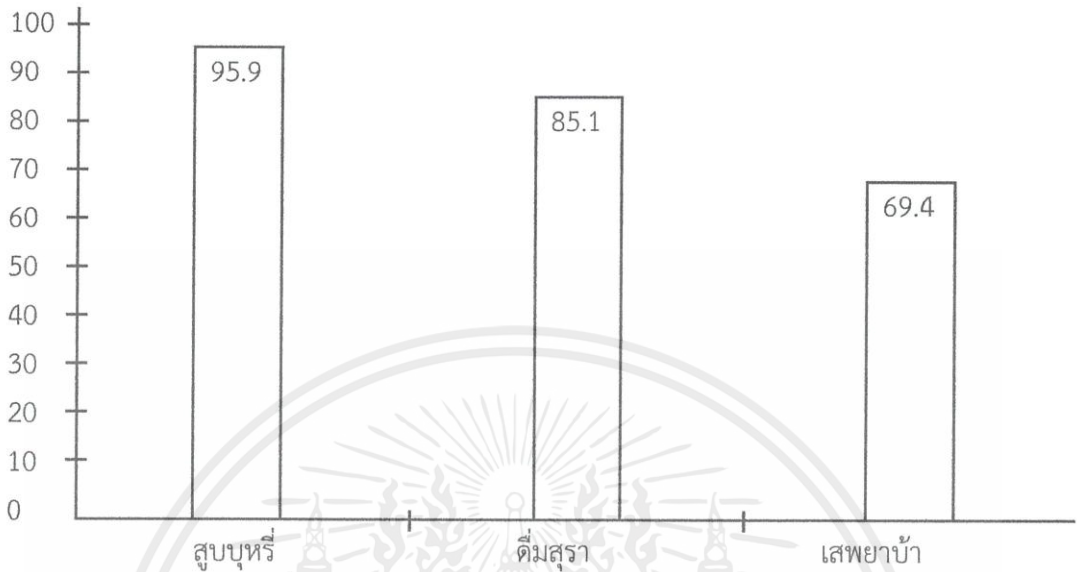
ช่วงอายุ	ปีที่กระทำผิด				
	2544	2545	2546	2547	2548
นักเรียน	9,242	11,522	10,322	10,924	12,331
รับจ้าง	9,108	9,377	7,852	9,396	10,358
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	9,388	11,859	9,777	10,621	11,340
อื่นๆ	3,710	2,527	1,964	2,367	2,051

เกินครึ่งติดยา เหล้า บุหรี่ร่วมด้วย

จากการศึกษาเจาะลึกเพิ่มเติม กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวน 121 คน พบว่าเด็กและเยาวชนที่ก่อ คดีเหล่านี้มีพฤติกรรมเสี่ยงร่วมด้วย ดังนี้ สูบบุหรี่ ร้อยละ 95.9, ดื่มสุรา ร้อยละ 85.1, เสพยาบ้า ร้อยละ 69.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภาพแสดงพฤติกรรมเสี่ยงร่วมในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี

นานๆ ครั้ง ปัญหา “อาชญากรเด็ก” จึงปรากฏตัวให้สังคมได้เห็นและตื่นตัวผ่านเหตุการณ์ร้ายแรง สะเทือนขวัญ แต่ข้อมูลที่ปรากฏให้เห็นนี้ ชี้ว่าเรื่องนี้หาได้เป็นเรื่องเล็กหรือไกลตัว หากแต่เป็นสถานการณ์ซ่อนเร้นที่ส่งผลต่อสังคมอย่างลึกซึ้ง และยาวนานเป็นปัญหาที่ต้องการความจริงจัง และจริงจังในการแก้ไข โดยหลักแห่งสติ ความมีเมตตา และปัญญาจากผู้ใหญ่ทุกฝ่ายในสังคม

ที่มา : รายงานสถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพในเด็กและเยาวชน โดย ศิริพร คำภูไทย
สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูล ข่าวสารสุขภาพ ดูรายงานฉบับสมบูรณ์ได้จาก
<http://www.hiso.or.th/hiso/analystReport/lesson10.php>

ภาพที่ 2.1 ภาพข่าวอาชญากรเด็ก
ที่มา : สำนักข่าวบ้านเมือง เข้มข้น ครบเครื่อง เรื่องข่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เด็กวัยรุ่นตั้งกลุ่มและมีพฤติกรรมรุนแรง

สภาพดังที่เป็นอยู่ชี้ชวนให้มองย้อนกลับไปค้นหาว่า อะไรคือสาเหตุที่หล่อหลอม และกระตุ้นให้วัยรุ่นไทยดูดันกันได้ถึงปานนี้ ที่ผ่านมามีการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นตั้งกลุ่มและมีพฤติกรรมรุนแรงไว้หลายส่วนดังนี้

2.7.1 ทำไมวัยรุ่นนิยมเข้า “แก๊ง”

กิตติพันธ์ กันจินะ นักพัฒนาเอกชนของ “ศูนย์เพื่อน้องหญิง” ระบุถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นมารวมกลุ่มกันคือ

2.7.1.1 ต้องการพบเพื่อนที่มีความสนใจในสิ่งเดียวกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เหมือนใครหรือไม่เคยมีอยู่ในสังคมทั่วไป

2.7.1.2 มีปัญหาครอบครัวแตกแยก

2.7.1.3 ไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคม ถูกตีตราว่าเป็นอันธพาล

2.7.2 สิ่งที่ชักนำให้วัยรุ่นนิยมความรุนแรง

ผลสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่นไทย ของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ ในช่วงที่ผ่านมา ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการที่วัยรุ่นใช้ความรุนแรง 7 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่

2.7.2.1 ภาพยนตร์

2.7.2.2 การชักจูงและสนับสนุนจากเพื่อน

2.7.2.3 ขาวความรุนแรงที่เสนอตามสื่อ

2.7.2.4 เกมตู้และเกมคอมพิวเตอร์

2.7.2.5 อินเทอร์เน็ต

2.7.2.6 รายการโทรทัศน์

2.7.2.7 นิยาย หรือการ์ตูนแนวก้าวร้าว

2.7.3 ทำไมสื่อจึงมีอิทธิพลสูง

ในรายงานสุขภาพคนไทย พ.ศ. 2550 สถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล ระบุว่าสื่อต่างๆ คือชนวนเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชน เกิดความคุ้นเคยกับความรุนแรง และกลายเป็นผู้ก่อความรุนแรงเสียเองในที่สุด โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์และภาพยนตร์ นิยมนำเสนอการใช้ความรุนแรง ในการแก้ปัญหา นับเป็นตัวกระตุ้นให้วัยรุ่น ซึ่งยังมีประสบการณ์ชีวิตน้อยเกิดการซึมซับ และเลียนแบบโดยไม่รู้ตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7.4 พ่อแม่คือหัวใจสำคัญที่สุด

ปัจจัยก่อเหตุรุนแรง-อาชญากรในวัยเยาว์ พญ.จิราภรณ์ อรุณากูร กุมารแพทย์ เวชศาสตร์วัยรุ่น คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี บอกว่า หลายคนสงสัยว่าเด็ก เติบโตมาแบบไหน ถึงได้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่เลือดเย็น เกิดจากตัวตนคนที่ไม่ได้อยู่แล้วหรือ เกิดจากการเลี้ยงดู คำตอบในปัจจุบันทางวิทยาศาสตร์คือ เป็นปัจจัยที่ “เกี่ยวข้อกัน”

สมองที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา ถ้าได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม การเลี้ยงดูจะกลายเป็นเกาะป้องกันปัญหาได้ ในขณะที่สมองที่ดี แต่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ย่ำแย่ ก็อาจพัฒนากลายเป็นสมองของอาชญากร พบว่าปัจจัยของการเติบโตที่เป็นสาเหตุ มีดังนี้

- 2.7.4.1 เด็กขาดรักโดยเฉพาะใน “ช่วงแรกของชีวิต” พ่อแม่หลายคนเข้าใจผิดว่าเด็กเล็กๆ ยังไม่รู้เรื่องส่งไปให้คนอื่นเลี้ยง ทั้งๆ ที่การตอบสนองที่เหมาะสม การเลี้ยงดูใกล้ชิด มีผลต่อความ “เชื่อใจ” (trust) ที่เด็กจะมีให้กับโลก เด็กที่รู้สึกว่าการโลกช่างไม่ปลอดภัย พัฒนา “ตัวตน” ในช่วงต้นของชีวิตได้ไม่ดี มีผลต่อการพัฒนาความเลือดเย็น
- 2.7.4.2 เด็กที่โตมากับความรุนแรง เด็กถูกตี ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ เด็กที่โตมากับพ่อแม่ที่ใช้อารมณ์และใช้ความรุนแรงเลี้ยงดู มีผลต่อการพัฒนาความรุนแรง เด็กที่โตมาแบบถูกละเมิดสิทธิ จะไม่เข้าใจสิทธิผู้อื่น
- 2.7.4.3 เด็กเอาแต่ใจ เด็กที่ถูกพ่อแม่ตามใจ อยากได้อะไรก็ได้หมด ไม่เคยฝึกรอคอย ควบคุมอารมณ์และความต้องการ ไม่มีวินัยในชีวิตจะชอบใช้ “ทางลัด” ในการจัดการปัญหาชีวิต
- 2.7.4.4 เด็กที่พ่อแม่คอยแก้ปัญหาก็ไม่ปล่อยให้ลูกได้เรียนรู้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น คอยเข้าข้างและแก้ปัญหาก็เสมอ ทำให้โตมาแบบคิดไม่ได้ว่าสิ่งที่ทำ จะนำมาซึ่งปัญหาอะไรข้างหน้า
- 2.7.4.5 เด็กขาดคน “เข้าใจ” เด็กที่ขาดพ่อแม่ที่คอยเข้าใจ ใส่ใจ ความสุขความทุกข์ในชีวิต เด็กที่ไม่เคยถูก “รับฟัง” ความรู้สึกในชีวิต มีผลต่อการขาดความเห็นใจในความรู้สึกผู้อื่น
- 2.7.4.6 เด็กที่โตมากับสื่อเทคโนโลยีที่มีความรุนแรง เป็น “ความปกติ” เช่น ละครไทย ข่าว โลกออนไลน์ เกมที่มีความรุนแรง
- 2.7.4.7 เด็กมีความนับถือตัวเองต่ำ จากการไม่รู้สึกว่าตัวเองมีอะไรดีในชีวิต
- 2.7.4.8 เด็กบางคนที่มีปัญหาเฉพาะตน เช่น สมาธิสั้น ขาดทักษะทางภาษาและสังคม วิตกกังวล ซึมเศร้า มักมีความเสี่ยงต่อความก้าวร้าวรุนแรง
- 2.7.4.9 การเลี้ยงดู สร้างผลลัพธ์จากการถูกหลอหลอมเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การออกแบบนิทรรศการ

3.1 ความหมายของนิทรรศการ

นิทรรศการ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Exhibitions” มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “Display” ซึ่งแปลว่า “การจัดแสดง” นิทรรศการ หมายถึง การให้การศึกษาอย่างหนึ่งด้วยการแสดงงานให้ชม เป็นการจัดแสดง และนำโสตทัศนวัสดุรวมถึงวัสดุต่างๆ ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ผู้ชมสามารถสัมผัส เรียนรู้ ทดลองใช้ หรือมีกิจกรรมเสริมประกอบ นิทรรศการเป็นสื่อในการให้การศึกษา ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจ ตอบสนอง และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ชม ให้บรรลุสู่เป้าหมายในเรื่องนั้นๆ

3.2 ประเภทของนิทรรศการ

3.2.1 นิทรรศการถาวร (Permanent Exhibition)

นิทรรศการถาวร เป็นการจัดประจำ ณ ที่ใดที่หนึ่ง การจัดนิทรรศการแบบนี้ใช้ทุนสูง อายุการใช้งานยาวนาน ดังนั้นต้องมีการเตรียมวางแผนอย่างดี ต้องวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์รูปแบบ และการนำเสนอที่เหมาะสม ตามหลักวิชาการ นิยมจัดทั้งกลางแจ้ง และในตัวอาคาร ส่วนใหญ่การจัดนิทรรศการถาวรมักจะมุ่งเน้น วัตถุประสงค์ที่เนื้อหา เป็นการให้ความรู้ สาระและแทรกด้วยการสร้างทัศนคติ และค่านิยม

3.2.2 นิทรรศการชั่วคราว (Temporary Exhibition)

นิทรรศการชั่วคราว นิยมใช้แสดงเรื่องราว เนื้อหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในวาระ หรือโอกาสพิเศษ มีระยะ เวลา ของการจัดแสดงสั้นๆ อาจเป็นเวลา 2-3 วัน หรือ 1 เดือน การจัดนิทรรศการชั่วคราวจะมุ่งเน้นไปยัง เนื้อหาข้อมูลใหม่ หรืออาจมุ่งเน้นกลุ่มผู้ชมเฉพาะกลุ่ม รูปแบบการจัดจึงต้องแปลกใหม่ มีน่าสนใจสูง ซึ่งการจัดอาจจัดแทรกในส่วนของการจัดนิทรรศการถาวรก็ได้ ทั้งนี้เพื่อดึงดูดใจ และชักชวนให้ ผู้ชมได้กลับเข้ามาชม นิทรรศการถาวรอีก

3.2.3 นิทรรศการเคลื่อนที่ (Travelling Exhibition)

นิทรรศการเคลื่อนที่ มุ่งเน้นการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เป็นสำคัญดังนั้น เพื่อความสะดวก ในการจัดสื่อต่างๆ จึงจะต้องมีการออกแบบ และผลิตในลักษณะสื่อสำเร็จรูปที่สะดวกในการจัดแสดง รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ ก็จะต้องเหมาะสมกับการเคลื่อนย้าย และซ่อมแซม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ความสำคัญของนิทรรศการ

นิทรรศการเป็นสื่อที่มีคุณค่าและมีศักยภาพสูงในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้ดีเนื่องจากความหลากหลายของสื่อสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ชมได้ ดังนั้นนิทรรศการที่ดีจะมีอิทธิพลต่อผู้ชมในด้านความรู้ความเข้าใจ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านอารมณ์และความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

3.4 กระบวนการออกแบบนิทรรศการ

3.4.1 ขั้นตอนแผนการก่อนการจัดนิทรรศการ

3.4.1.1 กำหนด หรือทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์ อย่างชัดเจน (Define Objective)

3.4.1.2 การวิเคราะห์ กลุ่มเป้าหมาย (Target Group Analysis)

โดยพิจารณาจากข้อมูลต่อไปนี้ คือ

- ลักษณะทั่วไป (Demographic)
- พิจารณาว่าเพศใด ช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ หน้าที่ การงาน และภูมิฐานะ
- ลักษณะทางจิตวิทยา (Psychographics)
- พิจารณาจากบุคลิก, การดำเนินชีวิต, ความเป็นอยู่, ทัศนคติ
- ผลการวิจัย (Research Data)

3.4.1.3 กำหนดเนื้อหา และวิธีการนำเสนอ (Content Analysis and Presentation Technique)

3.4.2 ขั้นตอนเตรียมการ และดำเนินการจัดนิทรรศการ

3.4.2.1 ออกแบบสถานที่ กำหนดการจัดวางวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ในขนาดและบริเวณขนาดพื้นที่ สำหรับจัดนิทรรศการ

3.4.2.2 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

3.4.2.3 จัดหา และผลิตสื่อประกอบการจัดนิทรรศการ

3.4.2.4 การบรรจุและเคลื่อนย้าย และติดตั้ง

3.4.3 ขั้นตอนหลังการจัดนิทรรศการ

3.4.3.1 การวางแผนและเตรียมการเก็บ รื้อ ถอน

3.4.3.2 การประเมินผล

3.5 หลักการออกแบบนิทรรศการ

3.5.1 ความโดดเด่น (Outstanding) เช่น ทิศทางของเส้น ความเด่นของแบบ หรือ รูปร่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาด และสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดการดึงดูด ความสนใจและสะดุด สายตาของผู้ชม ไม่ควรใช้สีเกินกว่า 2-3 สี โดยใช้สีที่เป็นกลางเป็นพื้นหลัง และใช้สีที่เข้มเพื่อเน้นจุดสนใจ

3.5.2 ความไม่ซ้ำซาก (Fresh) ทำให้เกิดความสนใจของผู้ดูอยู่ได้นาน

3.5.3 ความสมดุล (Balancing) ทำให้ความสนใจของผู้ดูไม่หันเหออกจากเนื้อเรื่องนั้น

3.5.4 ความต่อเนื่อง (Continuity) การใช้เส้น สี และแบบ จะช่วยแนะให้ผู้ดูสามารถดูและเข้าใจเนื้อหาได้ตามช่วงและจังหวะที่จัดไว้

3.5.5 การเน้นจุดสนใจ (Emphasis) ในป้ายนิทรรศการ เป็นการจัดให้ภาพ และข้อความที่มีความสำคัญเด่นชัดขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยยึดหลัก

- ภาพที่แยกจากภาพอื่น จะทำให้ดูว่ามีความสำคัญ
- ภาพที่มีขนาดใหญ่กว่าภาพอื่นทั้งหมดย่อมดึงดูดความสนใจ
- สี และรูปร่างของภาพ สามารถแข่งกับขนาดได้ หลักสำคัญในการวางจุดสนใจ คือวางไว้ในระดับสายตาสูงจากพื้นขึ้นประมาณ 5 ฟุต ระดับ ที่อยู่เหนือ 7 ฟุต ขึ้นไป และต่ำกว่า 3 ฟุต ลงมา จะไม่อยู่ในระดับที่ผู้ดูให้ความสนใจ

3.5.6 ความเป็นเอกภาพ (Unity)

- จัดภาพที่มีความเกี่ยวพันเด่นชัดมาอยู่รวมกัน อาจใช้วัสดุขนาด และรูปร่าง ซ้ำๆ กัน
- จัดวัสดุที่มีลวดลายแปลก ซ้ำๆ กัน ทำให้เป็นหมวดหมู่และเรื่องราวที่สัมพันธ์กัน

3.5.7 ความแตกต่าง (Contrast) เป็นการจัดที่มีความประสงค์ ให้มีการขัดแย้งเพื่อแก้ปัญหา ความซ้ำซากจำเจ หรือเบื่อหน่ายจากการจัดลักษณะ ในทำนองเดียวกันหมด ไม่มีลักษณะเด่นเด่นแอบแฝงอยู่ ดังนั้นการออกแบบโดยอาศัยหลักความแตกต่าง โดยการทำให้มีบางส่วน หรือหลายส่วนทำให้เกิด การขัดแย้งกัน จะเป็นเส้นที่ตัดกัน ผิวเรียบ นุ่มนวล ตัดด้วยผิวขรุขระ หรือการใช้สีตรงกันข้าม เพื่อให้ รู้สึกขัดแย้งกันบ้างในส่วนเล็กน้อยๆ อันจะช่วยให้มีชีวิตชีวาเพิ่มขึ้น เพิ่มรสชาติแตกต่างกันออกไป

3.5.8 ความกลมกลืน (Harmony) ในที่นี้หมายถึง การพิจารณาในส่วนรวมทั้งหมดแม้จะมีบางอย่างที่แตกต่างกันก็ตาม แต่เมื่อมองดูแล้วให้ความรู้สึกผสมผสานกลมกลืนเข้ากันได้

3.5.9 ความเรียบง่าย (Simplicity) เป็นสิ่งที่สำคัญ ในการจัดนิทรรศการ เพราะสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นภาพ ตัวอักษร สื่อความหมายชัดเจนจะช่วยให้ ผู้ชมเกิดการเข้าใจได้เร็วขึ้น ควรระลึก เสมอว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดนิทรรศการ เพื่อให้คนดูเข้าใจเรื่องราวที่เราแสดง การใช้วัสดุ หรือสิ่งที่แสดงเกินความจำเป็น หรือมีลักษณะแปลก พิศดารไม่ตรงกับเนื้อหา ย่อมไม่เกิดผลดี ดังนั้นการประหยัด และความชัดเจน เรียบง่าย จะทำให้นิทรรศการนั้นน่าสนใจใช้น้อย

3.5.10 ความสมบูรณ์ขั้นสำเร็จ (Finish) เป็นการสำรวจขั้นสุดท้าย ที่จะสรุปผลการออกแบบ อันมีผลโดยตรง ต่อส่วนรวมทั้งหมด มีส่วนใดบกพร่องไม่เหมาะสม ต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขโดยใช้ความคิด หรือถ้ายังไม่พอใจ อาจต้องมีการทดลองจัดตามที่คิดว่าถูกต้องเหมาะสมแล้ว ก็พิจารณา เปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่เคยจัดมาแล้ว เมื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รู้สึกว่ามันดีเท่า ก็โยกย้ายกลับที่เดิม ถือว่าเป็นการประลอง ความคิดเมื่อได้ทดลองเช่นนี้ ก็จะช่วยมีการตัดสินใจที่ถูกต้องยิ่งขึ้นอันเป็นผลดีแก่การจัดนิทรรศการ

3.6 กรณีศึกษาการออกแบบนิทรรศการที่เคยมีมา

3.6.1 นิทรรศการในต่างประเทศ

3.6.1.2 ‘The Happy Show’ ของ Stefan Sagmeister

นิทรรศการเกี่ยวกับความสุข ไม่ว่าจะเป็นอย่างอะไรที่ทำให้เรามีความสุข การฝึกอบรมความสุขต่างๆ ที่ Stefan Sagmeister ค้นหาความสุข และทำการทดลองต่างๆ เกี่ยวกับตัวเขาเอง เพื่อหาวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด มานำเสนอในรูปแบบของนิทรรศการ และยังได้ลูกกลมไปยังส่วนต่างๆ ของพิพิธภัณฑ์อีกด้วย

ภาพที่ 3.1 ภาพบรรยากาศนิทรรศการ The Happy Show
ที่มา : www.designboom.com, thehappyshow.tumblr.com

ภาพที่ 3.2 การออกแบบ Typography ของ The Happy Show
ที่มา : www.designboom.com, thehappyshow.tumblr.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 การออกแบบ Poster ของ The Happy Show
ที่มา : www.pinterest.com

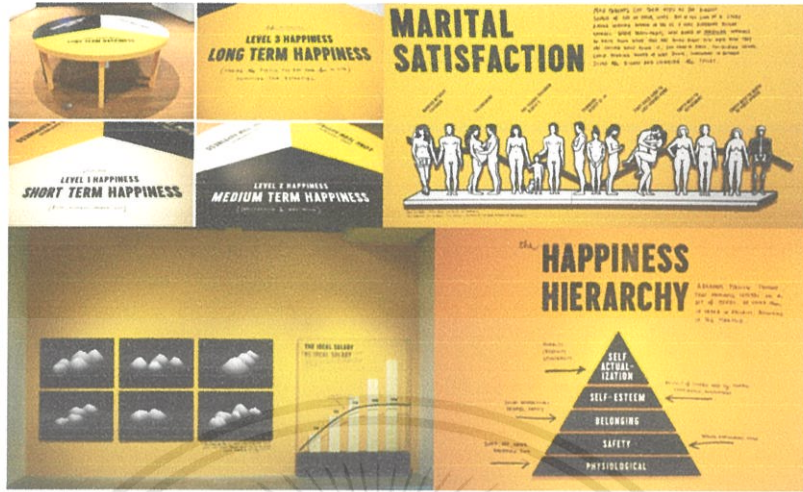

ภาพที่ 3.4 สื่อ interactive ต่างๆ ของ The Happy Show
ที่มา : www.designboom.com, thehappyshow.tumblr.com

ภาพที่ 3.5 ความคิดสร้างสรรค์คู่ลูกเล่นเล็กๆ ของ The Happy Show
ที่มา : www.designboom.com, thehappyshow.tumblr.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.6 รูปแบบ graphic ให้ข้อมูลของ The Happy Show
ที่มา : www.designboom.com, thehappyshow.tumblr.com

จากภาพดังกล่าวจะเห็นได้ว่า จุดเด่นของนิทรรศการนี้ คือ เนื้อหาที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อที่สนุก และหลากหลาย ทำให้ผู้ชมตื่นเต้นทุกครั้งที่ได้ปฏิสัมพันธ์กับสื่อชิ้นต่อไป รวมทั้งยังเก็บรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ เพื่อสร้างรอยยิ้มให้กับผู้เข้าชมซึ่งตรงกับคอนเซ็ปของนิทรรศการ

3.6.2 นิทรรศการในประเทศไทย

3.6.1.2 นิทรรศการ ‘จิตตนิทรรศน์’ ภายในงานวัดลอยฟ้า: จิตตนคร

นิทรรศการนี้เป็น โซนในงานวัดลอยฟ้า : จิตตนคร จากโซนที่เหลือ คือ ไตรภูมิโลก กองทัพมรรค โรงแสดงธรรม และห้องบริหารจิต โดยอัญเชิญเค้าโครงเรื่องราวพระนิพนธ์ ‘จิตตนคร นครหลวงของโลก’ มาสร้างเป็นนิทรรศการ จะทำให้ผู้เข้าชมได้เห็นการทำงานของ “จิต” เลียดต้องเลือกเข้าผ่านประตูใดประตูหนึ่งใน 5 บาน ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย เพื่อไปพบกับ “สมุทัย” ที่ปรึกษาที่คอยกระซิบกำกับเราผ่านรูปแบบของความเพลิดเพลินมหรสพ ดนตรี แสง สี เสียงต่างๆ โดยมีหัวใจอยู่ 3 ตัว คือ โทโสโลโก โมโห มาคอยนำใจให้เราตกอยู่ในอารมณ์ รัก โลภ โกรธ หลง

“จิตตนิทรรศน์” นี้เป็นการยกโครงสร้างการบริหารงานของเจ้าเมือง “จิตตนคร” ภายใต้การต่อสู้ของสองฝั่งในจิตใจระหว่าง “บารมี” และ “สมุทัย” ที่ทำให้ทุก(ษ์) คนเดินทางกลับเข้าไปทำความรู้จักจิตของตนเอง โดยใช้การอธิบายอย่างเข้าใจง่ายที่สุด ครบถ้วนสมบูรณ์ด้วยองค์ประกอบมากที่สุด

นิทรรศการนี้หยิบเอา “สมุทัย” มาอธิบายง่ายๆ โดยเปรียบเทียบเป็นนักโหม่งมือหนึ่ง เจ้าของสโลแกน “ไม่มีอ้อม ไม่มีพอ ไม่มีเต็ม” มีจุดของ “ธนาคารอสมศีล” ที่มี “ธนบัตร” ชนิดต่างๆ มาให้เราได้พิสูจน์ “จิต” ว่าจะเลือกรักษาสิทธิ์ หรือรักษาศีล ผ่านเข้าไปอีกข้างใน ก็จะรู้จักกับ “มโน” เลขาฯ ที่อยู่คู่กับเรามาตลอด ก่อนจะส่งรณอยู่ที่จิตของตัวเองว่าจะเลือกสุขในแบบไหน เพราะสุดท้ายแล้ว มนุษย์เราก็นอนเวียนอยู่ในวัฏสงสารหรือสังสารวัฏ นั่นก็คือภพภูมิการเวียนว่ายตายเกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังที่จะได้เห็นโรงศพตั้งอยู่ เพื่อให้คนตระหนักถึง ความไม่เที่ยงของชีวิต

ภาพที่ 3.7 ภาพบรรยากาศนิทรรศการ ‘จิตตนิทรศรณ์’

ที่มา : <http://m.matichon.co.th>

ภาพที่ 3.8 สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ ของ งานวัดลอยฟ้า: จิตตนิทรศรณ์

ที่มา : เพจ facebook(งานวัดลอยฟ้า : จิตตนิทรศรณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.9 สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ ของ งานวัดลอยฟ้า: จิตตนคร
ที่มา : สสส.

จากตัวนิทรรศการ เราจะเห็นได้ว่านิทรรศการนี้มีการเล่นกับความคิดการกระทำของผู้เข้าชม นิทรรศการได้เป็นอย่างดี มีการแทนสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ตัวนิทรรศการ ต้องการจะสื่อสารได้มากขึ้น เป็นตัวอย่างที่ดีอีกตัวอย่างหนึ่งสำหรับการทำนิทรรศการ

3.6.1.3 นิทรรศการ ‘กัณดารคือสินทรัพย์: อีสาน (Isan Retrospective Deprivation, Creativity and Design)’ โดย TCDC

นิทรรศการที่น่าเสนอ เรื่องของความคิดสร้างสรรค์ ที่ถูกนำมาใช้แก้ไขปัญหาคความกัณดาร ของคนอีสาน จนเกิดสินทรัพย์ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างรายได้ให้ประเทศได้อย่างมหาศาล

ทางเข้านิทรรศการ: มีพอนต์ไฟซื่อนิทรรศการ พร้อมโควด์คำพูดเปิดว่า “ประเทศมี ทรัพยากร ไร้ความหมาย ต้องเป็นประเทศที่มีปัญญาถึงจะอยู่ได้” โดย ชวน เอนริเกซ (ผู้เขียน As the Future Catches You กรรมการนโยบายสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้)

ห้องที่ 1: ยี่ บักซีเตอ ! (Bak-sider!)

พูดถึงภาพพจน์ของคนอีสานที่โดนหยามเหยียดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ว่าสำหรับคนกรุงยังไงคนอีสาน ก็ยังเป็น “บักซีเตอ” เช่ซออยู่วันยังค่ำ

ห้องที่ 2: “เป็นตะงัดแท้ อีสานฮีโร่” (Isan Hero)

ยกตัวบุคคลต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จและเป็นคนอีสาน เพื่อโชว์ให้รู้ว่าคนอีสานจำนวนไม่น้อยก็สร้างชีวิต และประสบความสำเร็จบนรากฐานวัฒนธรรมความเป็นอีสานได้ ทั้งทักษะในการดำเนินชีวิตและ คุณสมบัติที่ซึมซับอยู่ในสายเลือด ไม่ว่าจะป็นน้ำออดน้ำหน อารมณ์ขัน ความเอื้ออาทร และหัวใจนักสู้

ห้องที่ 3: แหล่งกำเนิดความคิดสร้างสรรค์ (Creative Impulse)

“ในฟ้าบ่มีน้ำ ในดินข่ามีแต่ทราย” พูดถึงการคิดค้นเทคโนโลยีด้านอาหารเพื่อยังชีพเมื่อประสบภัยแล้ง ของคนอีสาน เช่น การหมัก การดอง ความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ข้าวของเครื่องใช้ และ การคิดค้นของดีภาคอีสาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องที่ 4: ฮีตสิบสอง คองสิบสี่ (Intimacy & Sharing) พูดถึงความมีน้ำใจ และนิสัยบริการของ คนอีสานว่า คนอีสานนอกจากจะเป็นญาติทางสายเลือดกัน เกือบทั้งหมู่บ้านแล้ว ยังมีกิจกรรมที่ทั้งคน ในหมู่บ้านและคนต่างถิ่นมาร่วมกันได้ตลอดทั้ง 12 เดือน อีกทั้งยังมีคู่มือการอยู่ร่วมกันที่เรียกว่า “คอง 14” ทำให้คนอีสานคุ้นเคยกับการให้ และเลี้ยงดูปู่เสื่อ ในหมู่พี่น้องและแขกผู้มาเยือน ที่ สามารถนำมาใช้ในอุตสาหกรรมบริการ เช่น การทำสปา ได้สบาย

ห้องที่ 5: แนวคิดย่าน (Animism) พูดถึงความเชื่อของภาคอีสาน ที่ทำให้ออกเกิดเป็นประเพณี เช่น บั้งไฟพญานาค ผีตาโชน

ห้องที่ 6: แนวคิดย่าน 2 (Animism) พูดถึงความเชื่อของภาคอีสาน ที่ทำให้ออกเกิดเป็นค่านิยม การสัก “สักขาลาย” กินปได้แต่เท่

ห้องที่ 7: แนวคิดย่าน 3 (Animism) Installation พวงมาลัย

ห้องที่ 8: แนวคิดย่าน 4 (Animism) พูดถึงสัญลักษณ์ขจัดความแห้งแล้ง และความจนของคน อีสาน นั่นคือ ปลัดขิก

ห้องที่ 9: ป่ ลืมบ้านเกิด (Scense of Place) พูดถึงของที่แสดงถึงความผูกพัน ของคนอีสาน บ้านเดียวกัน ด้วยผ้าอีสาน และศาลผีปู่ตา

ห้องที่ 10: ป่ ลืมบ้านเกิด 2 (Scense of Place)

“ข้อยบ่ได้แก้ปัญหาคความรู้สึกผิดโดยส่งเงินกลับบ้าน ข้อยเอาจิตวิญญาณและตัวกลับบ้านด้วย” พูดถึงการย้ายไปทำงานต่างถิ่น แล้วนำเงินและความรักกลับมาสู่หมู่บ้าน

ห้องที่ 11: ป่ ลืมบ้านเกิด 3 (Scense of Place) “ความเป็นอยู่แบบอีสานอัดกระป๋องขายเมือง นอก” พูดถึงสินค้าส่งออกจากอีสานสู่ต่างประเทศ

ห้องที่ 12: อีสานม๊กม่วน (Humor & Fantasy) พูดถึงความบันเทิงของคนอีสาน เช่น หมอลำ ลำซิ่ง มุขตลก ที่ตั้งไกลไปถึงต่างชาติ

ห้องที่ 13: อีสานม๊กม่วน (Humor & Fantasy) พูดถึงบทบาทใหม่ ในภาพยนตร์ของเอกลักษณ์ ความเป็นคนอีสาน ว่าหนังไทยสมัยก่อนคนที่ “ตัวดำ เต๋อดำ พูดสำเนียงอีสาน” อาจเป็นแค่คนใช้ แต่ ปัจจุบัน บุคลิกของคนอีสานได้กลายเป็นหนังไทย ที่ได้รางวัลทำเงิน และยังสร้างจากมุมมองของคน อีสานเอง “แหยมยโสธร” หรือมุมมองของผู้กำกับรุ่นใหม่ ที่ นำเอาวิถีชีวิต ของคนอีสานให้กลายเป็น หนังชีวิต หรือสารคดีอย่าง “สัตว์ประหลาด” “15 คำ เดือน 11” และ “เสื่อร้องไห้” รวมไปถึง “องค์ บาก” ที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยและทำเงินมหาศาล

ห้องที่ 14: เว้าแบบแปนแปน (Open value)

พูดถึงการสร้างมูลค่าของคนอีสาน อันได้แก่ เพลงสอย และ วัดล้านขวด จังหวัดศรีสะเกษ

ห้องที่ 15: มูลค่าสร้างสรรค์ (Value creation)

Isan: A Cultural Methodology พูดถึงแนวคิดการสร้างสรรคไว้ 5 หลัก ดังนี้

- Understand your life (Identify the Comparative Advantages of your Lifestyle and Context)

- Know how you think (Interpret the Uniqueness of your Cultural Beliefs and

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Assumptions)

- Build on what you have (Build on top of your Existing Cultural Strengths)
- Reinterpret yourself (Adapt to new Consumption Trends and Behaviours)
- Think out of the box (Innovate Constantly)

ภาพที่ 3.10 บรรยากาศห้องต่างๆ ในนิทรรศการ ‘กัณฑ์คือสินทรัพย์: อีสาน’
ที่มา : TCDC

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.11 แพลนนิทรรศการ ‘ก้นดาร์คือสินทรัพย์: อีสาน’
ที่มา : TCDC

ภาพที่ 3.12 สื่อประชาสัมพันธ์นิทรรศการ ‘ก้นดาร์คือสินทรัพย์: อีสาน’
ที่มา : TCDC

หลังจากชมนิทรรศการนี้พบว่า เราได้ทั้งความครบครัน และความสุข รวมไปถึง ความภูมิใจในคนอีสาน นิทรรศการได้นำ เสนอมุม ต่างๆ ของคนอีสานออกมาได้อย่างครบครัน แถมยัง แทรกทั้งอารมณ์ขันให้เรา อมยิ้มได้ตลอดนิทรรศการ เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดอินสตอลเลชั่น จัดสรรการวาง และรูปแบบเนื้อหา ในแต่ละห้อง รวมทั้งยังทำหนังสือนิทรรศการนี้ออกมาได้อย่างสนุกสนานและน่าสนใจด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเบื้องต้น

4.1 แนวคิดของนิทรรศการ

การสอบถามเด็กที่ก่อเหตุต่างๆ โดยทีมข่าวอาชญากรรมและนักจิตวิทยา เด็กเหล่านี้มีภาวะกตัญญูในจิตใจ เมื่อถูกคุกคามหรือถูกล้อเขาก็จะแสดงออกมา ซึ่งบางทีเขาอาจจะควบคุมตนเองไม่ได้อันเนื่องมาจากความกตัญญูในจิตใจตนเองตั้งแต่เยาว์วัย ถามว่า “เด็ก” เลวเองโดยธรรมชาติหรือไม่ ต้องบอกว่าไม่ เพราะ “เด็ก” ถือเป็นผ้าขาวบริสุทธิ์ เพียงแต่ว่าผู้ใหญ่จะแต่งแต้มสีอะไรลงไป ให้เด็กเท่านั้น” ปัจจุบันปัญหาความรุนแรงในเด็กเพิ่มมากขึ้นโดยมีปัจจัยหลายสาเหตุ จากการสอบถามพูดคุยกับเด็กนั้น ได้ชี้ให้เห็นว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กก่ออาชญากรรมนั้นคือ สถาบันครอบครัว ที่เป็นสาเหตุหลักของทุกอย่าง

จึงพอสรุปได้ว่า เด็กคนหนึ่งกลายเป็นอาชญากร ได้จากการที่ครอบครัวขาดความรับผิดชอบต่อสังคม หากสืบประวัติจะพบว่ามีปัญหาขาดความอบอุ่นในครอบครัว บางรายเคยถูกระงับด้วยความรุนแรง จึงเกิดภาวะเก็บกด เมื่อมีอะไรไปกระตุ้นจึงเหมือนระเบิดเวลาที่ถูกระเบิดออกมาจึงเด็กเหล่านี้ก็จะแสดงออกด้วยพฤติกรรมที่รุนแรงด้วยเช่นกัน

นิทรรศการนี้จึงเป็นการนำเสนออาชญากรเด็ก 5 คนหลักๆ ที่ทำความผิดต่างกันตามประเภทคดี โดยที่ให้ผู้เข้าชมมีส่วนร่วมในการเป็นเหมือนนักสืบ ส่วนเนื้อหาของนิทรรศการ จะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน โดยนำเสนอจากกลับไปบวก เริ่มต้นจากด้านมืดของการเจริญเติบโตของเด็ก จบด้วยห้องครอบครัว เพราะเรื่องเหล่านี้สามารถแก้ไขได้ เริ่มต้นจากคนใกล้ชิดของเด็กๆ เอง

จุดประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายซึ่งก็คือ สถาบันครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้มีความตระหนัก ระวังระมัดระวัง และมองให้รอบด้าน ให้เข้ามาเรียนรู้ถึงเรื่องราวเหล่านี้ภายในนิทรรศการที่จัดตั้งขึ้น โดยการนำเสนอที่เริ่มจากคำถาม การให้เห็นถึงปัญหาโดยการแสดงข้อมูลความรู้โดยภาพที่อ่านและเข้าใจง่าย และการสื่อสารด้วยความรู้สึกในนิทรรศการ เพื่อให้คนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีบทบาทในการให้บทเรียนกับลูกหลาน เพราะ เด็ก หรือ เยาวชน ในวันนี้คือ ผู้ใหญ่ ในวันหน้า เด็กคืออนาคตของชาติ ถ้าเด็กวันนี้มีปัญหาเรื่องความรุนแรงและเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาอาชญากรรมเด็ก ถ้าทุกฝ่ายไม่ช่วยกัน อนาคตประเทศชาติเราจะเป็นอย่างไร

4.2 เนื้อหาภายในนิทรรศการ

นิทรรศการนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

4.2.1 OPEN FILE: วิชาคดีเด็ก

เริ่มต้นด้วยการ เปิดด้วยคดีเด็ก คดีดัง 5 ข้อแบ่งแยกตามประเภทคดี ให้ผู้เข้าชมอ่าน ข่าว โดยที่ยังไม่ทราบว่าเป็นคนก่อเหตุดังกล่าว และให้สังเกตด้วยตัวเอง

4.2.1.1 เกิดเหตุเด็ก 16 ปี ชี รถจักรยานยนต์ ไปปล้นร้านสะดวกซื้อ และสวมหมวกกันน็อคอำพราง ใบหน้า โดยก่อเหตุ หลายครั้ง ภายใน วันเดียว

4.2.1.2 สำนักข่าวต่างประเทศ เผยแพร่คลิป เด็กนักเรียนไทยโรงเรียนดัง ใช้แก้วี๊ฟาดแม่บ้านหญิงสูงวัย เหตุเกิดขึ้นที่ริมถนนแห่งหนึ่งใน กรุงเทพมหานคร

4.2.1.3 เกิดเหตุเด็กชาย อายุ 16 ปี ถูกจับ เนื่องจากดักใช้มีด ฟันคู่อริ เพื่อที่จะแก้แค้นจนเสียชีวิต

4.2.1.4 เกิดเหตุวัยรุ่นชาย ถูกคู่อริที่ตามล้างแค้นกันมานาน ใช้อาวุธปืนยิงเสียชีวิต บริเวณริมฟุตบาท ก่อนคนร้ายจะชี้รถจักรยานยนต์หลบหนี

4.2.1.5 เกิดเหตุเลียนแบบเกมออนไลน์ GTA เด็กชายลวงคนขับแท็กซี่เข้ามา โดยหลังก่อเหตุนั้น พยายามจะขับรถแท็กซี่หลบหนี แต่ขับไม่เป็น ถูกตำรวจรวบตัวในที่สุด

4.2.2 GUESS WHO?: วิชาสืบศึกษา

4.2.2.1 โซนที่ 2 วิชาสืบศึกษา ในห้องแรก ห้องนี้จะมีเด็กผู้ต้องสงสัยทั้งหมด 13 คน ที่มีลักษณะต่างกัน ให้ผู้เข้าชมลองหาตัวใคร คือบุคคลที่มีความน่าจะเป็นอาชญากรทั้ง 5 คน จากคดีที่เป็นข่าวมา โดยใช้เทคนิคเป็นทางเดินผ้า เดินดูข้อมูล ประวัติ การเจริญเติบโต ฉายรูปเด็กๆ บนผ้า โดยบังคับเดินดูที่ละบล็อก

4.2.2.2 โซนที่ 2 วิชาสืบศึกษา ในห้องที่สอง เฉลย อาชญากรเด็กทั้ง 5 ไขคนที่คุณเลือกหรือไม่ ฟังคำสารภาพจากอาชญากรเด็กตัวจริงทั้ง 5 คน (เอ, เอ, อ็อต, ต้า, พลวัฒน์) ในวันเกิดเหตุว่าเกิดอะไรขึ้น พวกเขาทำอะไรบ้าง

4.2.2.3 โซนที่ 2 วิชาสืบศึกษา ในห้องที่สาม สืบหาแรงผลักดัน สาเหตุที่ทำให้เด็กๆ เหล่านี้ก่อเหตุร้ายขึ้น ซึ่งหลักๆ ล้วนมาจากครอบครัว

4.2.2.3.1 นายเอ (16 ปี) มีปัญหาทางครอบครัว เพราะคนร้าย ไม่มีรถเป็นของตัวเอง และเขารู้สึกไม่มีตัวตน ไม่มีคุณค่าจากครอบครัว

4.2.2.3.2 นายเอ (17 ปี) อาศัยอยู่กับญาติ พ่อเสียชีวิต ที่บ้านค่อนข้างมีฐานะ นาฬิกาอาร์มานี่ เป็นของขวัญวันเกิดที่พ่อแม่ให้

4.2.2.3.3 นายอ็อต (16 ปี) มีแม่เป็นเด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม พ่อก็ทิ้งไป ยายมีฐานะยากจน สามเฒ่าแม่ก็ทำร้ายร่างกายอ็อต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.2.2.3.4 นายต้า (16 ปี) ครอบครัวของต้า มีฐานะปานกลาง พ่อแม่ทำร้านอาหาร กว่ายเดี่ยว มีพี่น้องทั้งหมด มี 5 คน จึงต้องเรียนรู้ด้วยตัวเอง จนติดเพื่อนที่เกเร
- 4.2.2.3.5 พลวัฒน์ (18 ปี) เห็นในเกม GTA ก็อยากลองทำดู ลองปล้นดู เพราะที่บ้านให้ใช้วันละ 100 บาท ไม่พอ และเบื่อครอบครัว ที่พ่อชอบดื่มสุรา และตบตีแม่ เป็นประจำทุกวัน

4.2.3 APPROVED SCHOOL: วิชาทักษะชีวิต

โซนที่ 3 พาผู้เข้าชมไปดูบรรยากาศในคุกเด็ก ที่เป็นแหล่งเพาะโจรมืออาชีพ

- 4.2.3.1 เด็กๆ ในสถานพินิจ เล่าว่าในแต่ละวันผู้คุมให้ทำอะไรบ้าง 24 ชั่วโมงในคุกเด็ก
- 4.2.3.2 ตารางเรียนวิชาทักษะต่างๆ กิจกรรมของเด็กและเยาวชนของสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- 4.2.3.3 เรื่องราวในห้องขังเดี่ยวของ ต้า
- 4.2.3.4 วิดีโอต้าเล่าเรื่อง ‘ก้าวที่พลาด’

4.2.4 FAMILY TREE: วิชาครอบครัว พื้นฐาน

โซนที่ 4 ห้องเลี้ยงลูกอย่างไรไม่ให้โตไปเป็นอาชญากร เพื่อระวังปัญหาตั้งแต่ต้น การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม หลายครั้งเป็นสาเหตุสำคัญของการบ่มเพาะอาชญากรร้าย

- 4.2.4.1 สอนลูกเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก แทน “ทำไมแค่นี้ต้องโวยวาย” ลองเปลี่ยนเป็น “หนูคงรู้สึกโกรธ”
- 4.2.4.2 แสดงความเห็นใจในความรู้สึกลูก และช่วยหาทางออก “แม่เข้าใจเลย ที่หนูรู้สึกเสียใจที่พี่เค้ายังไม่แบ่งของให้เล่น แม่กอดหนูอยู่นะจ๊ะ”
“แม่เข้าใจเลยที่หนูยังอยากดูทีวี มันสนุกจริงๆ นะ พอหนูสงบแล้ว เราไปเล่นวิ่งไล่จับกันมั้ย”
- 4.2.4.3 สอนลูกให้เข้าใจความคิด อารมณ์ ความรู้สึกผู้อื่น “ลูกคิดว่าคนที่โดนรถชนในข่าว เค้าจะรู้สึกยังไง แล้วเค้าจะใช้ชีวิตยังไงต่อไป”
“ลูกคิดว่าคนที่ตาบอดนี่เค้าจะใช้ชีวิตได้ยังไงนะลูก”
- 4.2.4.4 ทำให้ลูกเข้าใจว่าทุกคนมีความเป็นมนุษย์ที่เหมือนกัน “คนเราทุกคนรักครอบครัวเหมือนกับที่หนูรัก”
“เวลาเสียใจคนเหล่านี้ก็คงอยากมีใครให้กอดเหมือนที่หนูมี”
- 4.2.4.5 ยามลูกเผชิญความทุกข์สอนให้เรียนรู้ในความทุกข์ของคนอื่น
“นี่ขนาดเรายังหิวขนาดนี้ เด็กยากจนที่ไม่ได้กินอาหารหลายมื้อเลยเค้าจะหิวขนาดไหน” “เวลาที่หนูเสียใจที่พี่เค้าไม่แบ่งของเล่นให้ น้องก็คงรู้สึกแบบนั้นเหมือนกันนะ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.2.4.6 เล่นเกมแสดงสีหน้า งานวิจัยพบว่าเวลาที่มีการลองแสดงออกทางสีหน้าในอารมณ์ต่างๆ ร่างกายของเรามีการปรับของการเต้นหัวใจ คลื่นสมอง ที่ทำให้เราเข้าใจและเห็นใจอารมณ์ความรู้สึกคนอื่นเพิ่มขึ้น
- 4.2.4.7 พาลูกทำจิตอาสา จะทำให้เราเข้าใจความหมายของตัวเรากับผู้อื่น
- 4.2.4.8 เป็นความสัมพันธ์ที่ดีของลูก งานวิจัยพบว่าพ่อแม่ที่มีความสัมพันธ์แบบทำให้ลูกรู้สึกใกล้ชิดปลอดภัย จะเพิ่มความรู้สึกเห็นอกเห็นใจที่ลูกจะมีกับคนอื่น
- 4.2.4.9 ไม่ใช่ความรุนแรง ทั้งทางร่างกาย คำพูด อารมณ์ ในการเลี้ยงดูลูก เด็กที่ไม่เคยถูกมองเห็นและเข้าใจในความรู้สึก... ยากที่จะเห็นใจในความรู้สึกของผู้อื่น เด็กที่ไม่เคยถูกรัก หรือรู้สึกว่าตัวเองเป็นที่รัก...ก็ยากที่จะเข้าใจความหมายของชีวิต เด็กที่อยู่กับความรุนแรง จะเข้าใจว่าความรุนแรงเป็นทางออกเดียวของการแก้ปัญหา เด็กที่โตมากับความเกลียดชัง ถูกปฏิเสธ... ก็ยากที่จะเห็นใจหรือรักใครเป็นเด็กเหล่านี้ หลายครั้งหลายทีก็โตมาเป็นฆาตกรร้าย ที่ฆ่าใครแบบไม่รู้สึกรู้สม ฆาตกร ที่เราก็คงต้องอยู่ร่วมในสังคม แบบเลี่ยงไม่ได้

4.3 กลุ่มเป้าหมาย

พ่อแม่ ผู้ปกครองผู้เริ่มที่จะมีครอบครัว, ผู้ใหญ่ที่มีการศึกษา และครู พี่เลี้ยงที่ทำงานเกี่ยวกับการดูแลเด็ก

4.4 แนวทางในการออกแบบ (Mood and Tone)

ภาพที่ 4.1 Mood and Tone นิทรรศการโรงเรียนกวดวิชาโจร

ที่มา : The matter, pinterest

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

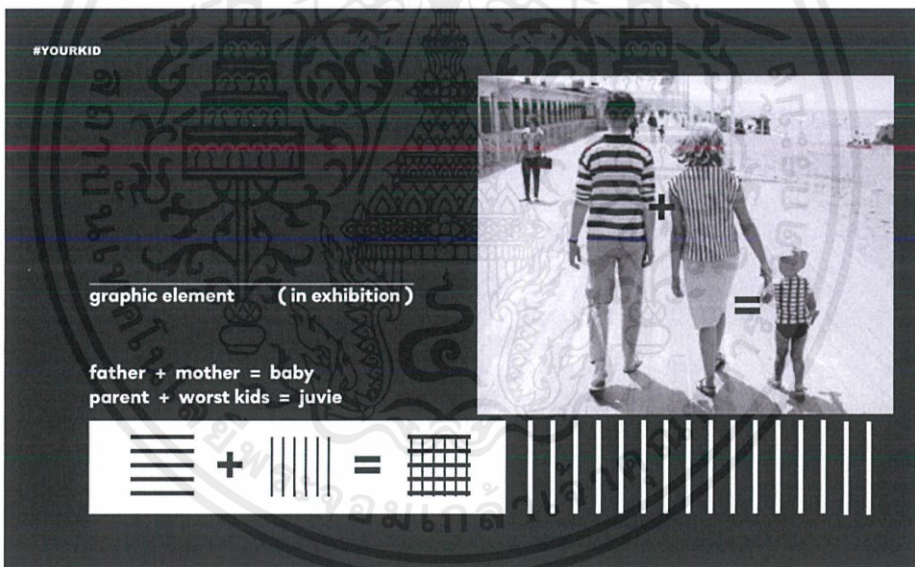
บทที่ 5

การออกแบบ

5.1 การกำหนดรูปร่างทรงและสีในนิทรรศการ (Graphic element and Color)

จากแนวคิดของนิทรรศการ สามารถแตกคีย์เวิร์ดได้เป็นดังนี้

- 5.1.1 พ่อ แทนด้วยเส้นแนวนอนหนาที่บ
- 5.1.2 แม่ แทนด้วยเส้นแนวตั้งบาง
- 5.1.3 ลูก ผสมผสานกลายเป็นเส้นตาราง

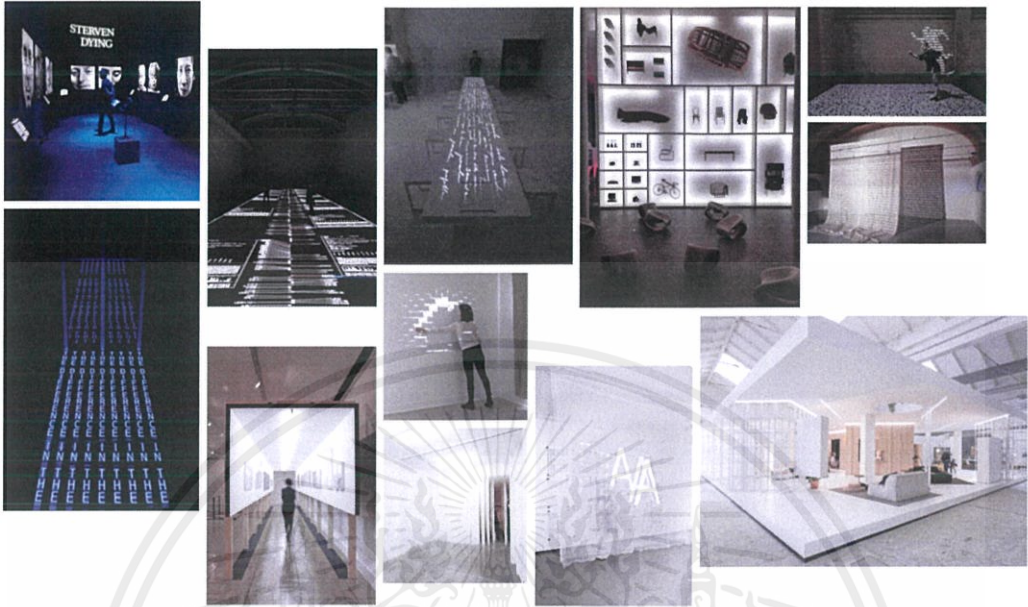

ภาพที่ 5.1 กราฟิกอิลิเมนต์ของนิทรรศการ

สีนั้นต้องการใช้เป็นคีย์หลักในการสื่อสาร คือไม่ฉูดฉาดมากเกินไป เพื่อคง Mood & Tone ที่ค่อนข้างจริงจัง มั่นคง น่าเชื่อถือ แต่ไม่ล้ำสมัย สีที่ใช้หลักๆ คือสีดำ เทา ขาว (ลบไปบวก, มีดไปสว่าง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

dark —————> light

ภาพที่ 5.2 โทนสีของห้องในนิทรรศการ
ที่มา : Pinterest

ภาพที่ 5.3 สีหลักของนิทรรศการ

5.2 ชื่อนิทรรศการ

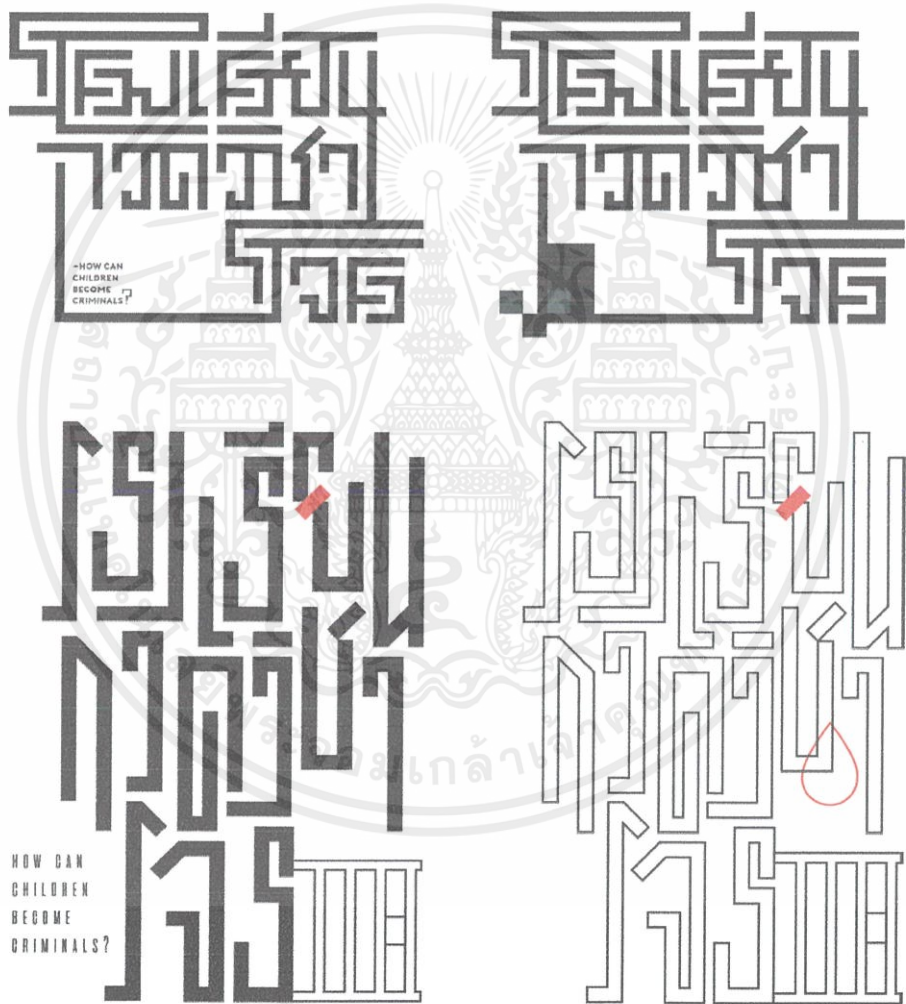
เนื่องจากเป็นนิทรรศการที่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก เลยตั้งใจตั้งชื่อให้น่าสนใจและดูลึกลับกับเนื้อหาข้างในและแนวคิดของนิทรรศการที่ว่า “เด็กไม่ได้กลายเป็นอาชญากร แต่ถูกครอบครัวยุติให้เป็น” เพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึก แต่ไม่ต้องการให้เป็นนิทรรศการที่หดหู่มากเกินไป และต้องการให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เนื่องจากเนื้อหาในนิทรรศการนั้นมีโซนบวก ที่แก้ไขปัญหา ไม่มีดราม่า ตอนแรกได้ตั้งชื่อว่า นิทรรศการ “เปิดแฟ้มคดีเด็ก” แต่มีความตรงเกินไป และยังไม่ดึงดูดมากพอ ต่อมาจึงได้ตั้งชื่อว่า นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาใจ” เพื่อความน่าสนใจให้กลุ่มเป้าหมายมีความอยากรู้ และดูน่าสนใจน่าติดตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 แนวทางการออกแบบโลโก้นิทรรศการ

โลโก้นิทรรศการเริ่มมาจากแนวคิดที่ยึดว่า เกี่ยวกับการเป็นโรงเรียนและเด็ก เลยได้มาสามแนวคิดที่ตรงกับเนื้อเรื่อง และชื่อของนิทรรศการ คือ การใช้ชื่อเต็มของนิทรรศการ และการใช้ชื่อย่อของโรงเรียน และการใช้ชื่อเล่นของคุก และโรงเรียนมาประกอบ

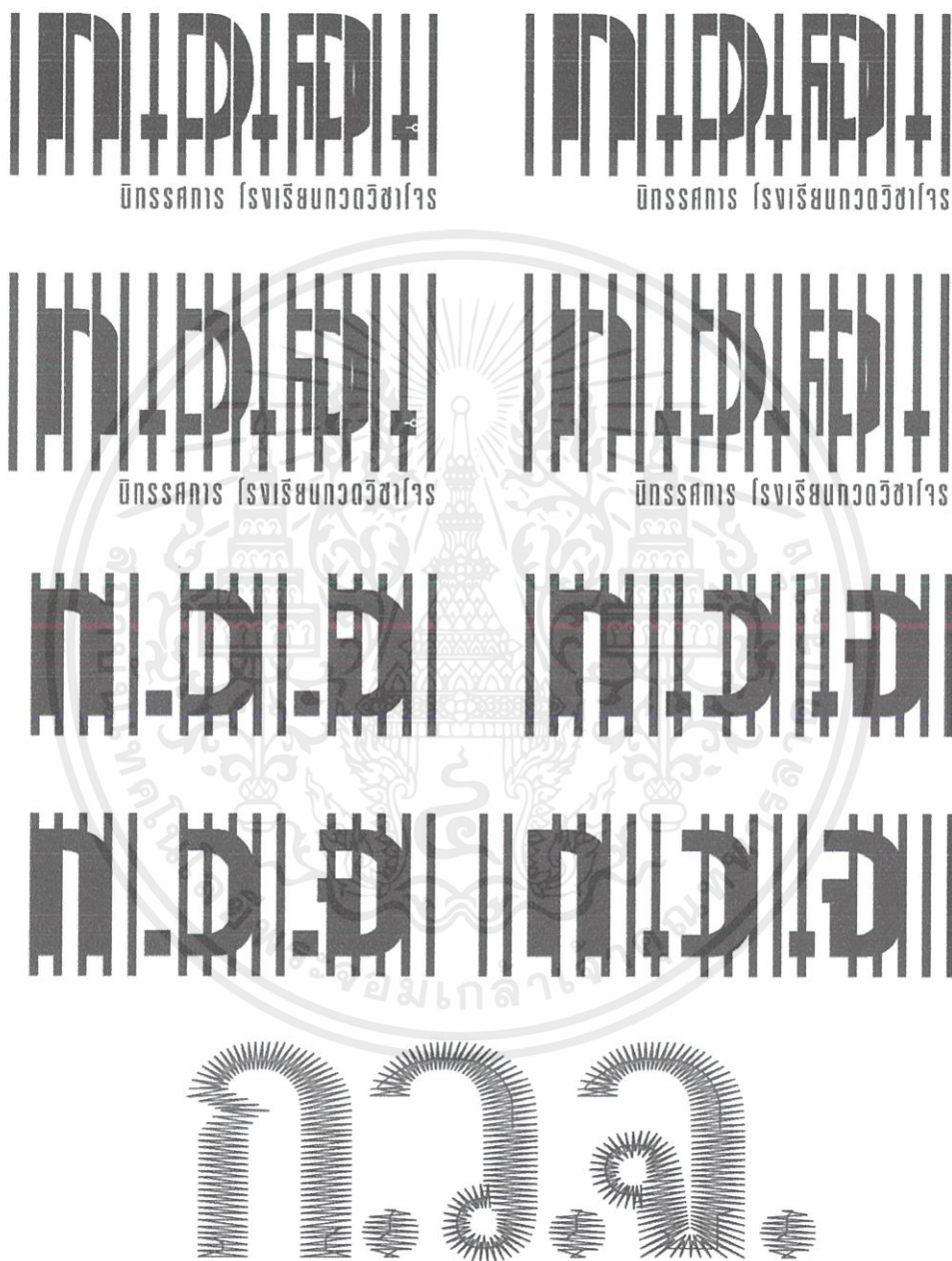
5.3.1 แบบที่ 1 โดยแตกแนวคิดมาได้หลายอย่างโดยใช้แนวคิดข้างต้นในการออกแบบทั้งการใช้รูปแบบการวนเวียนหาทางออกของปัญหา เสมือนเขาวงกต มาเล่นกับ Typography

ภาพที่ 5.4 การออกแบบโลโก้โดยการใช้ชื่อเต็มของนิทรรศการที่สื่อถึงการหาทางออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

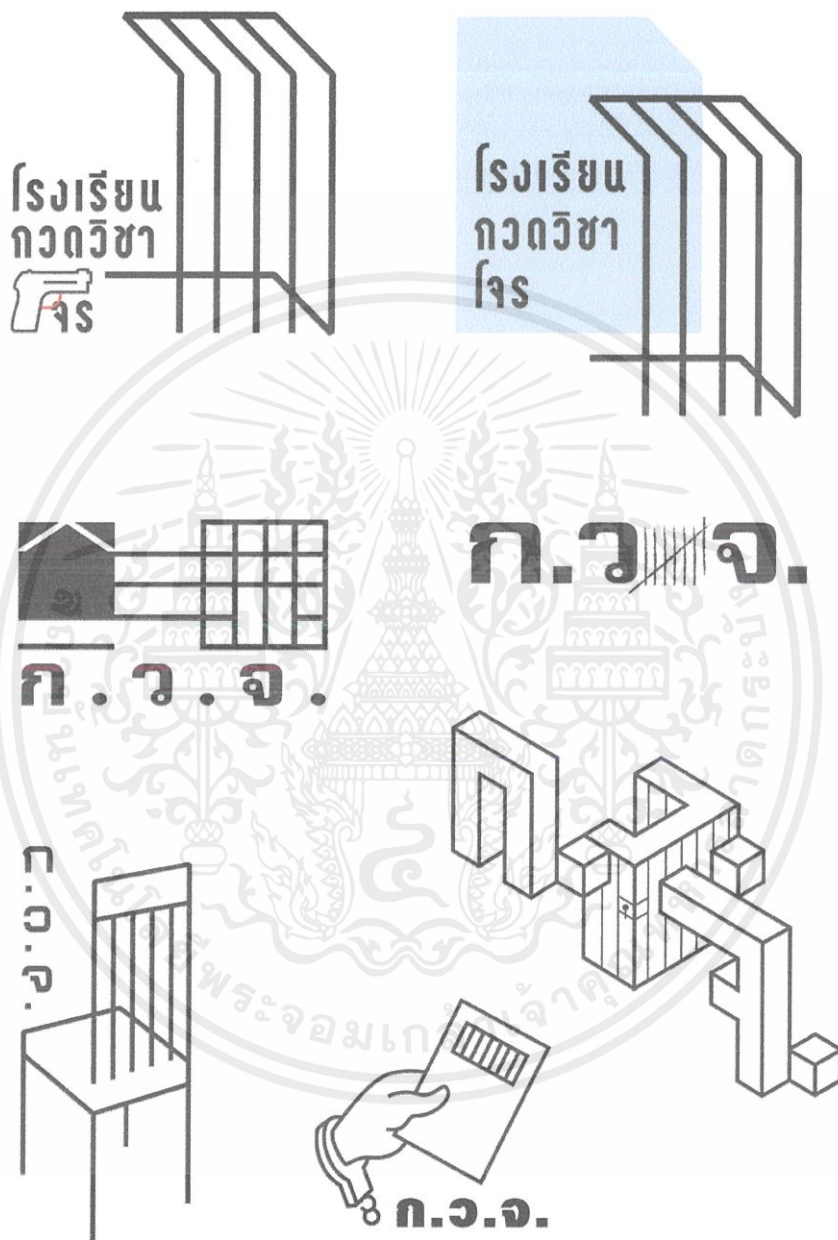
5.3.2 แบบที่ 2 โดยแตกแนวคิดมาจากการใช้สัญลักษณ์การปัก ของเสื้อเด็กนักเรียน โดยนำแค่
ตัวย่อของชื่อนิทรศการมาใช้ เพื่อความน่าสนใจ

ภาพที่ 5.5 การออกแบบโลโก้โดยการใช้ชื่อย่อของนิทรศการที่ล้อกับการปักเสื้อนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.3 แบบที่ 3 โดยแตกแนวคิดมาจากการใช้การใช้อิเลเมนต์ของคุณ และโรงเรียนมาประกอบ

ภาพที่ 5.6 การออกแบบโลโก้โดยการใช้การใช้อิเลเมนต์ของคุณ และโรงเรียนมาประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการออกแบบพบว่าโลโก้ที่ออกแบบโดยเน้นวิซวล อลิเมนต์นั้นดูเป็นภาพประกอบ และแข็งเกินไป ส่วนการใช้ชื่อเต็มของนิทรรศการที่สื่อถึงการหาทางออก ดูใหญ่ และเยอะเกินกว่าที่จะนำมาใช้เป็นโลโก้ จึงเลือกโลโก้แบบที่ 2 ที่เป็นชื่อย่อ และสื่อถึงการปกเลือนนักเรียน

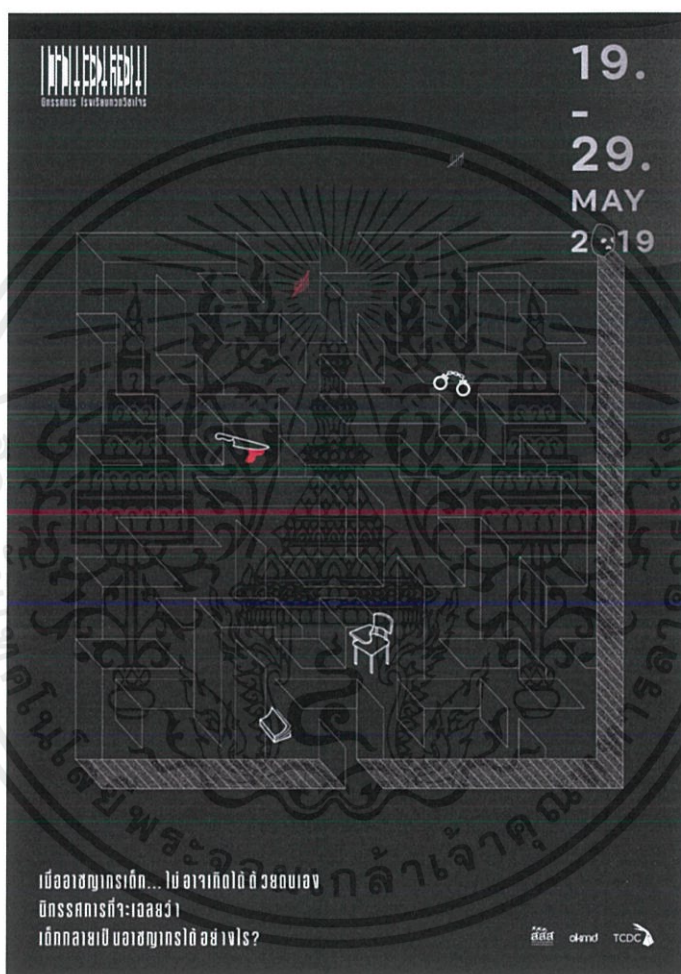
ภาพที่ 5.7 โลโก้ที่ใช้ในนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาใจ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 การออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์นิทรรศการ (Poster)

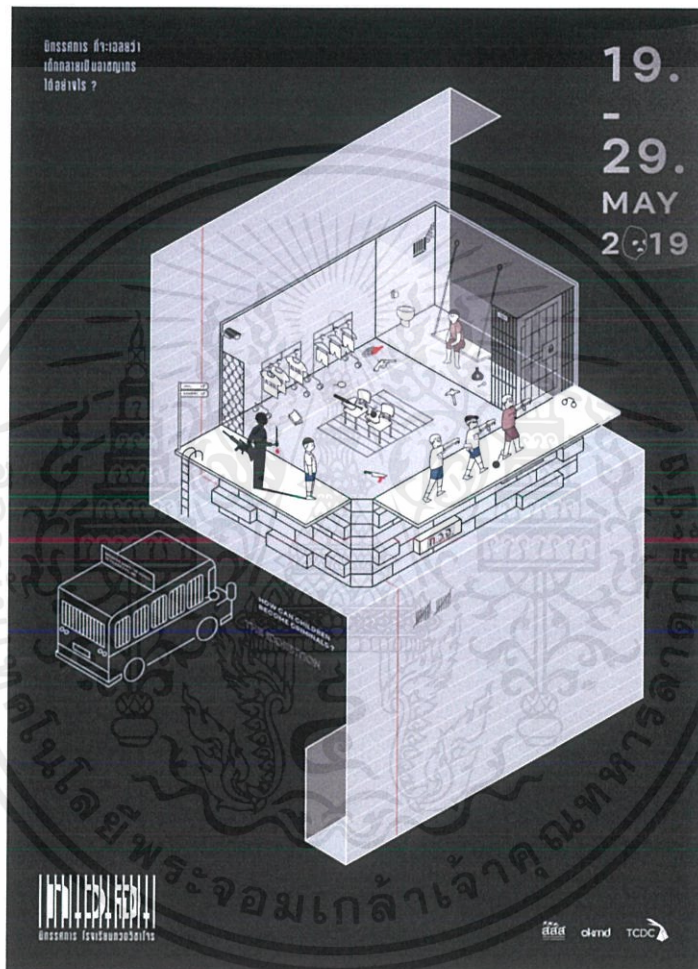
ใช้แนวคิดของนิทรรศการในการออกแบบและเน้นสื่อให้รู้ว่า นิทรรศการนี้พูดเกี่ยวกับเด็กที่กลายเป็นอาชญากร โดยที่ใช้เทคนิคการวาดภาพประกอบเพื่อสื่อสารเรื่องราว เพื่อให้ดูทันสมัย และดูน่าสนใจมากขึ้น โดยการออกแบบครั้งแรกนั้นได้มาทั้งหมด 2 แบบ ดังนี้

ภาพที่ 5.8 การออกแบบโปสเตอร์ครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบในครั้งที่ 1 ไม่สามารถสื่อในเรื่องการหาทางออก หรือเขาวงกตได้ชัดเจนมากพอ จึงได้ออกแบบโปสเตอร์มาเป็นกราฟฟิก ภาพประกอบโดยใช้แนวคิดการ ส่งเด็กๆ ที่เคยเป็นนักเรียน เข้าสู่การเป็นนักโทษ ในคุกเด็ก โดยใช้ลิฟต์ที่สื่อถึงเด็กนักเรียนเป็นหลัก

ภาพที่ 5.9 การออกแบบโปสเตอร์ครั้งที่ 2

จึงเลือกใช้ โปสเตอร์แบบที่ 2 สำหรับประชาสัมพันธ์โครงการ โรงเรียนกวดวิชาโจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

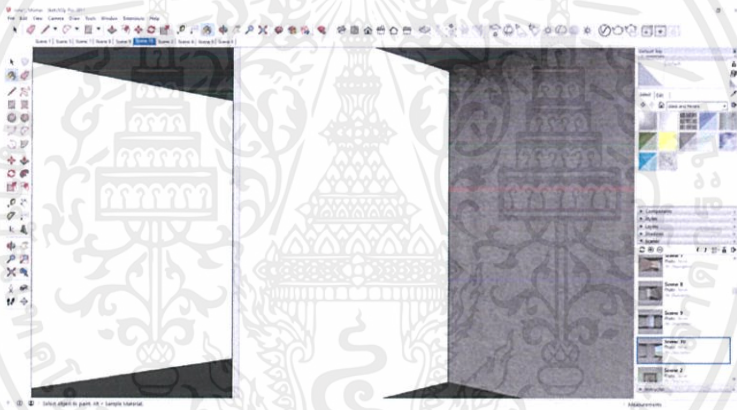
5.6 การวางเนื้อหาในนิทรรศการ

เนื่องจากเนื้อหาในนิทรรศการมีความหลากหลายและมากพอสมควร จึงมีการออกแบบเข้ากับสื่อที่หลากหลายโดยแบ่งตามเรื่องเนื้อหาที่เข้ากัน เช่น การออกแบบโปสเตอร์ การออกแบบหนังสือ สื่อบัตร การออกแบบกราฟฟิกภายในงาน และอินที่เรียดีไซน์ โดยใช้หูฟังในการฟังเนื้อหาในงาน

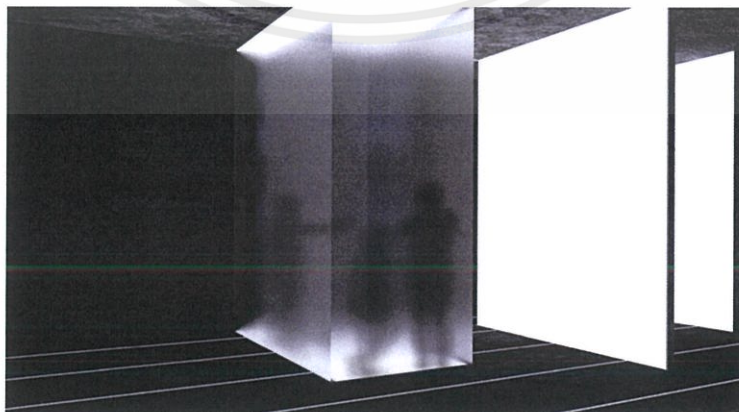
5.6.1 ส่วนภายในงานนิทรรศการ

5.6.1.1 โซนแรก: วิชาคติเด็ก เปิดด้วยคติเด็ก คติตั้ง 5 ข่าวแบ่งแยกตามประเภท

คติ ให้ผู้เข้าชมอ่านข่าว โดยที่ยังไม่ทราบว่า เด็กแบบไหนที่เป็นคนก่อเหตุดังกล่าว และให้สังเกตด้วยตัวเอง โดยใช้เทคนิคแปะอินโฟกราฟฟิกข่าวทั้ง 5 แล้วมีคลิปวิดีโอสัมภาษณ์แม่ หลังเหตุการณ์ที่ลูกของเค้าได้กระทำผิดไปทีม่จะหยายการ์ดคำพูดกับตำรวจ และสื่อมวลชนว่า “ลูกฉันเป็นคนดี”

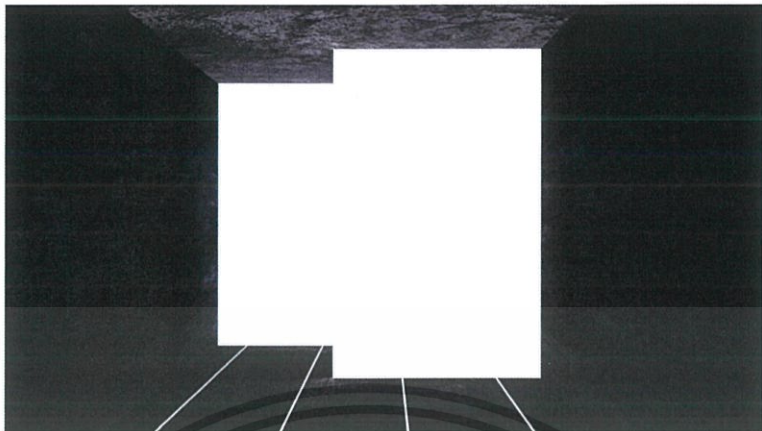

ภาพที่ 5.10 แบบร่างห้องโซนที่ 1 ชั้น sketch up มุมแรก

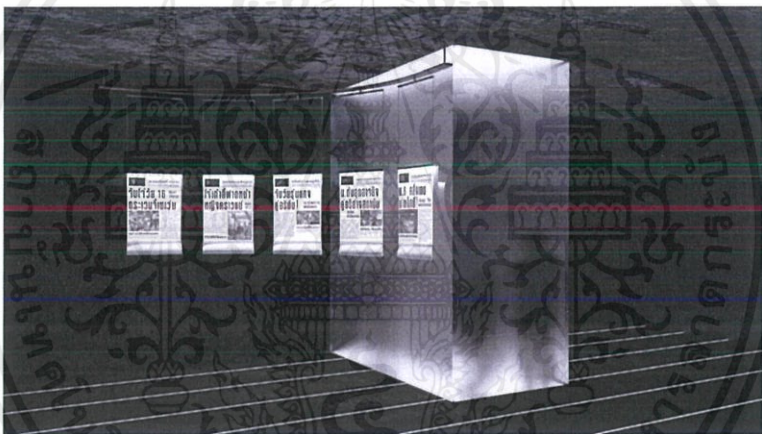

ภาพที่ 5.11 แบบร่างห้องโซนที่ 1 ชั้น sketch up มุมแรก ใส่รายละเอียด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.12 แบบร่างห้องโซนที่ 1 ชั้น sketch up มุมที่สอง

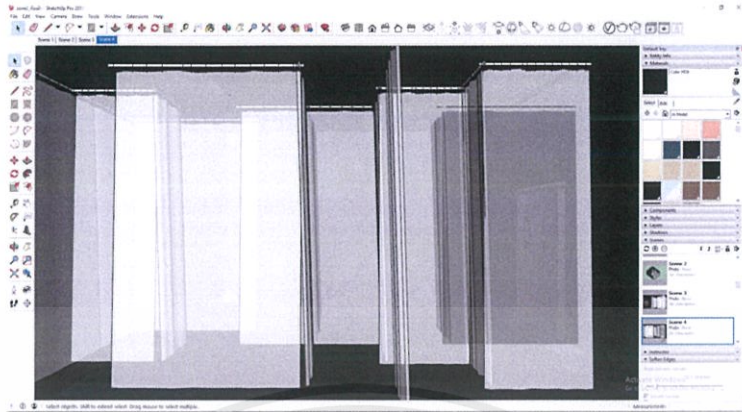
ภาพที่ 5.13 รูปนิตรรศการในโซนที่ 1 มุมแรก ใส่คอนเทนต์

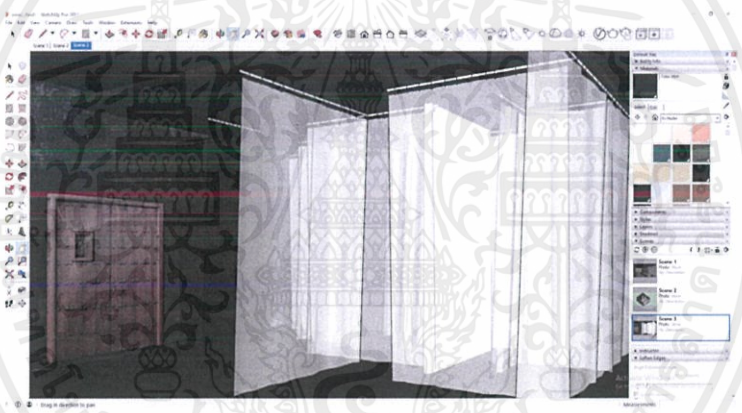
ภาพที่ 5.14 รูปนิตรรศการในโซนที่ 1 มุมที่สอง ใส่คอนเทนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

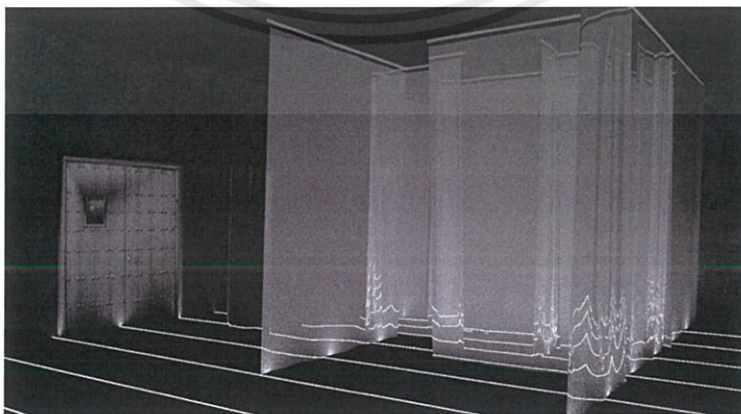

ภาพที่ 5.18 แบบร่างห้องโซนที่ 2.1 ชั้น sketch up ทางเดินผ้า มุมแรก

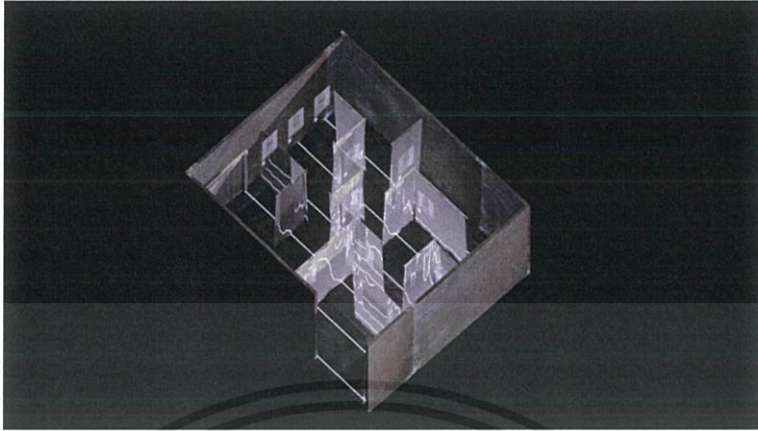

ภาพที่ 5.19 แบบร่างห้องโซนที่ 2.1 ชั้น sketch up ทางเดินผ้า มุมที่สอง

ภาพที่ 5.20 แบบร่างห้องโซนที่ 2.1 ชั้น sketch up ทางเดินผ้า มุมที่สอง ใส่รายละเอียด

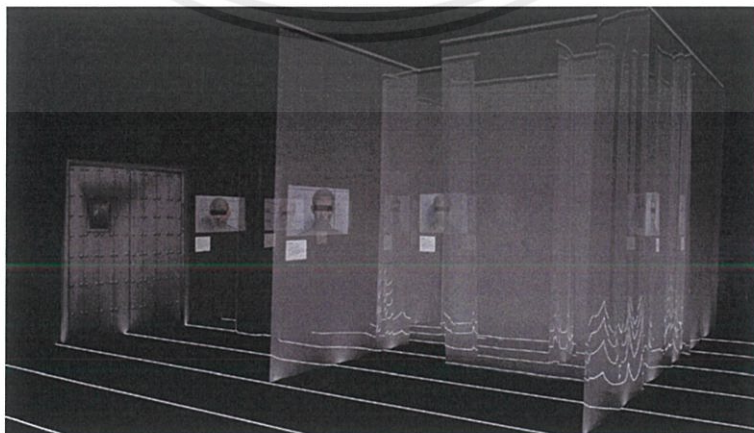
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.21 รูปนิตรรศการในโซนที่ 2.1 Top view ใส่คอนเทนต์

ภาพที่ 5.22 รูปนิตรรศการในโซนที่ 2.1 มุมแรก ใส่คอนเทนต์

ภาพที่ 5.23 รูปนิตรรศการในโซนที่ 2.1 มุมที่สอง ใส่คอนเทนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.1.2 โจนที่สอง: วิชานักสืบศึกษา แบ่งเป็นสามห้อง

- ในห้องที่สอง เฉลย อาชญากรเด็กทั้ง 5 ไข่คนที่คุณเลือกหรือไม่ ฟังคำสารภาพจากอาชญากรเด็กตัวจริงทั้ง 5 คน (เอ, เอ, อ็อต, ต้า, พลวัฒน์) ในวันเกิดเหตุว่าเกิดอะไรขึ้น พวกเขาทำอะไรบ้าง

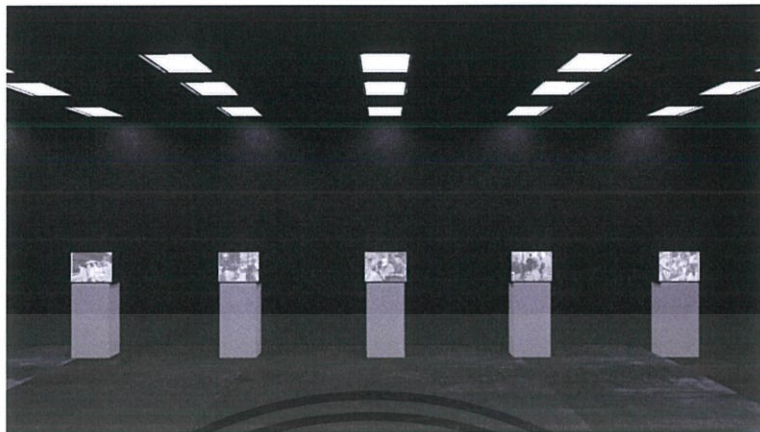

ภาพที่ 5.24 แบบร่างห้องโจนที่ 2.2 ชั้น sketch up

ภาพที่ 5.25 รูปนิตรรศการในโจนที่ 2.2 ใส่คอนเทนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.26 รูปนิทรรศการในโซนที่ 2.2 คอนเทนต์ด้านใน

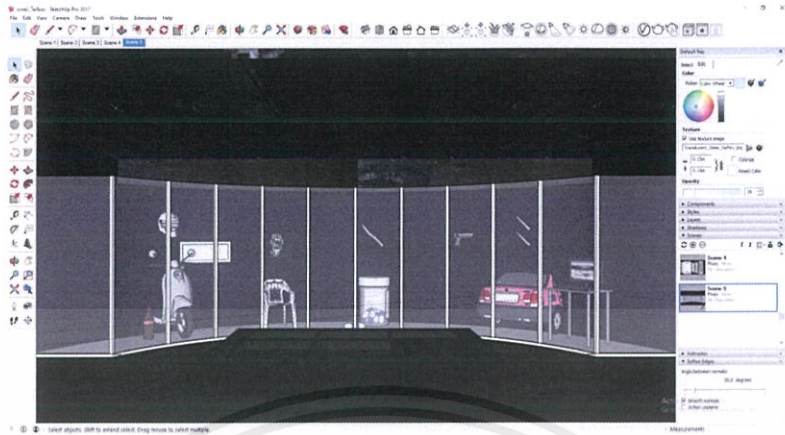
5.6.1.2 โซนที่สอง: วิชานักสืบศึกษา แบ่งเป็นสามห้อง

- ในห้องที่สาม สืบหาแรงผลักดัน สาเหตุที่ทำให้ได้ๆ เหล่านี้ก่อเหตุร้ายขึ้น ซึ่งหลักๆ ส่วนมาจากครอบครัว และในห้องนี้มีตู้โชว์อาวุธที่ใช้ในการก่อเหตุ

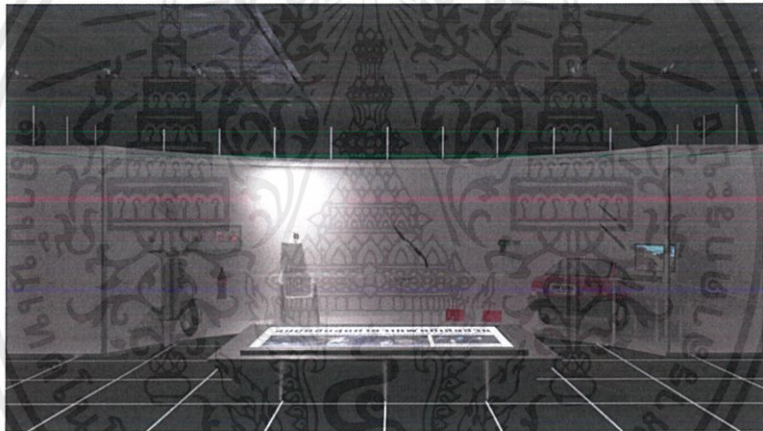

ภาพที่ 5.27 แบบร่างห้องโซนที่ 2.3 ชั้น sketch up Top view

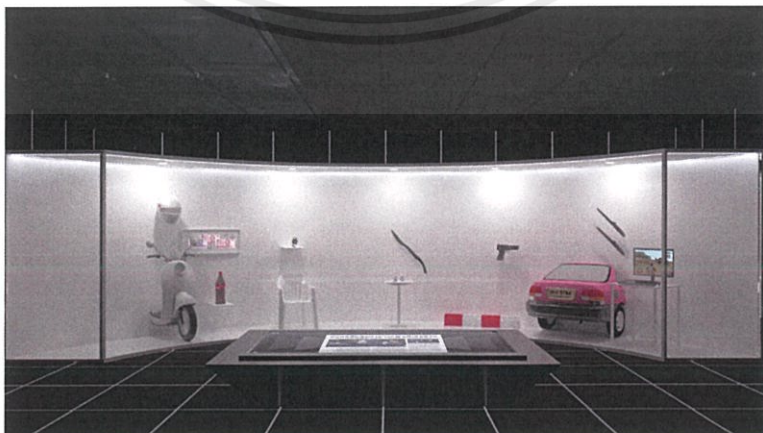
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.28 แบบร่างห้องโชนที่ 2.3 ชั้น sketch up มุมตรง

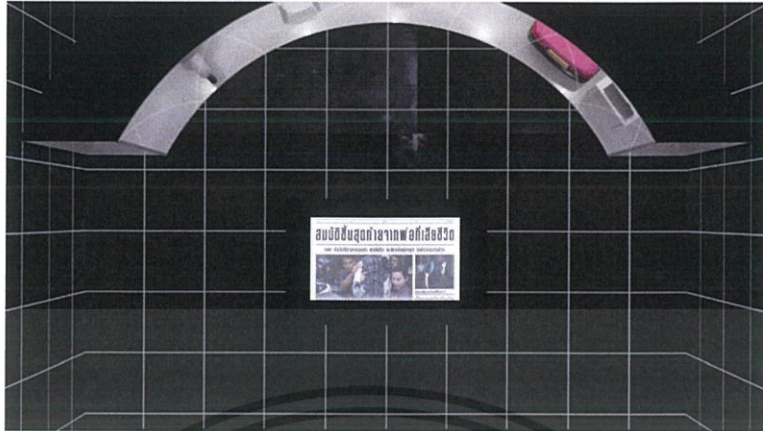

ภาพที่ 5.29 รูปนิทรรศการในโชนที่ 2.3 ใส่คอนเทนต์ ไฟติดตามเนื้อหาแต่ละอัน

ภาพที่ 5.30 รูปนิทรรศการในโชนที่ 2.3 ใส่คอนเทนต์ เปิดไฟทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.31 รูปนิตรรศการในโซนที่ 2.3 ใส่คอนเทนต์ Top view

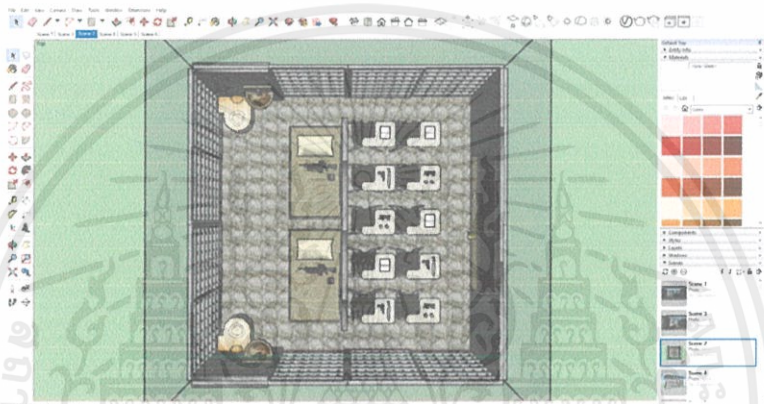

ภาพที่ 5.32 เนื้อหาของอินโฟในโซนที่ 2.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.1.3 โชนที่สาม: วิชาทักษะชีวิต แบ่งเป็นสามห้อง

- พาผู้เข้าชมไปดูบรรยากาศในคุกเด็ก ที่เป็นแหล่งเพาะโจรมืออาชีพ
- เด็กๆ ในสถานพินิจ เล่าในแต่ละวันผู้คุมให้ทำอะไรบ้าง 24 ชั่วโมงในคุกเด็ก
- ตารางเรียนวิชาทักษะต่างๆ กิจกรรมของเด็กและเยาวชนของสถานพินิจ และ
คุ้มครองเด็กและเยาวชน
- เรื่องราวในห้องขังเดี่ยวของ ต้า
- วิดีโอต้าเล่าเรื่อง 'ก้าวที่พลาด'

ภาพที่ 5.33 แบบร่างห้องโชนที่ 3 ชั้น sketch up Top view

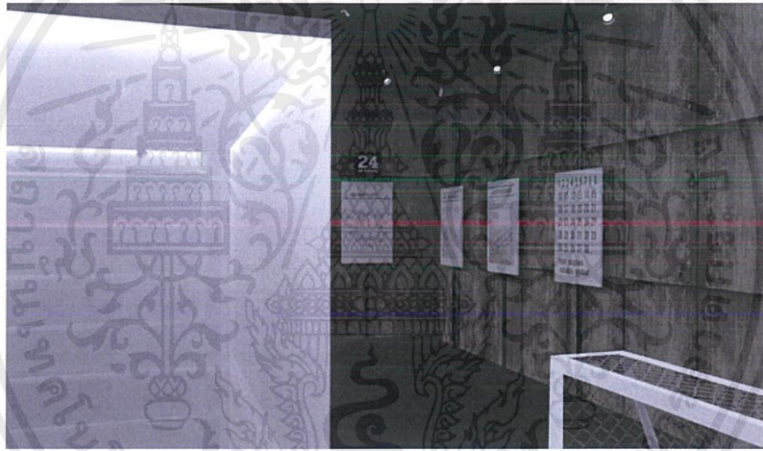

ภาพที่ 5.34 แบบร่างห้องโชนที่ 3 ชั้น sketch up มุมภายในสถานพินิจ

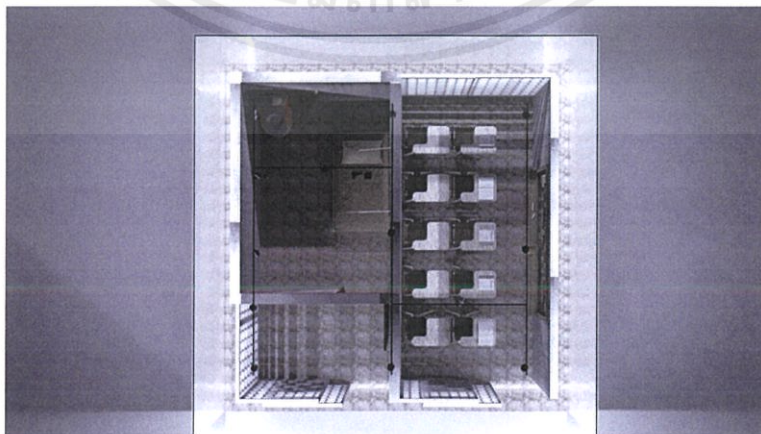
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.35 แบบร่างห้องโชนที่ 3 ชั้น sketch up มุมห้องเรียน

ภาพที่ 5.36 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมแรก ใส่คอนเทนต์

ภาพที่ 5.37 รูปนิตรรศการในโชนที่ 3 มุมห้องเรียน Top view

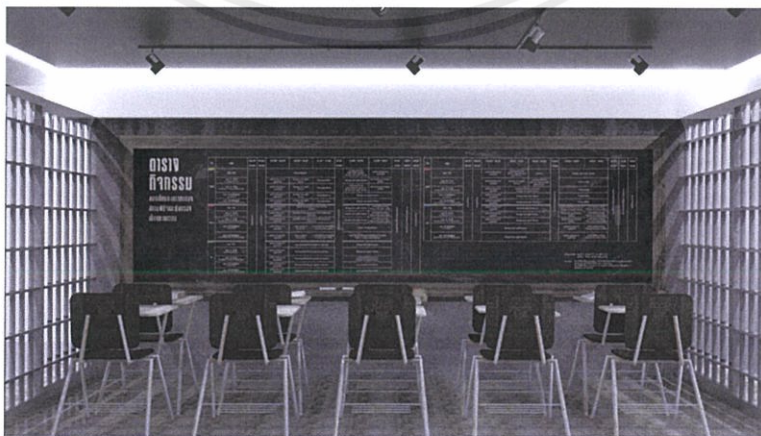
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.38 รูปนิตรรศการในโซนที่ 3 มุมห้องเรียน ใส้คอนเทนต์

ภาพที่ 5.39 รูปนิตรรศการในโซนที่ 3 มุมห้องขังเดี่ยว

ภาพที่ 5.40 รูปนิตรรศการในโซนที่ 3 มุมห้องเรียน ใส้คอนเทนต์

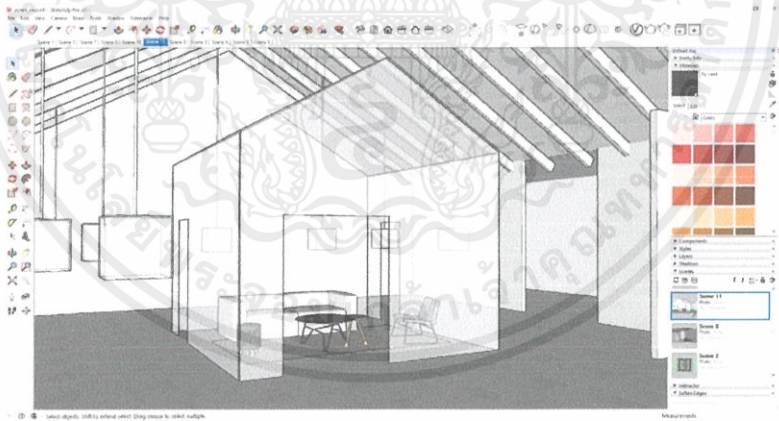
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.41 รูปนิตรรศการในโซนที่ 3 มุมเรื่องเล่า วิดีโอแก้วที่พลาด

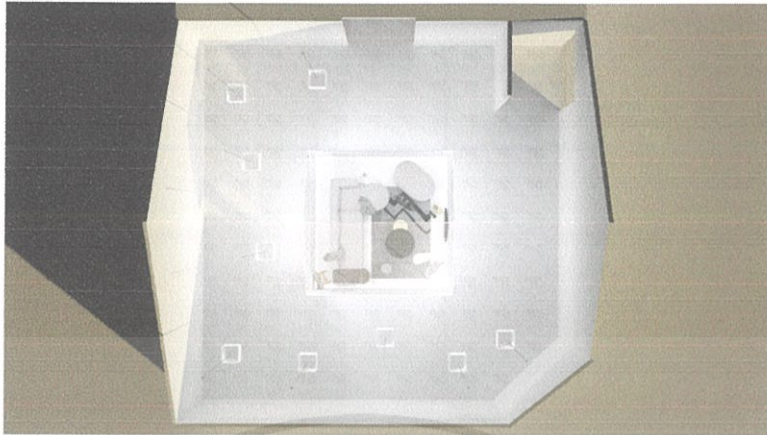
5.6.1.4 โซนที่สี่: วิชาครอบครัวพื้นฐาน

ห้องเลี้ยงลูกอย่างไรไม่ให้โตไปเป็นอาชญากร เพื่อระวังปัญหาตั้งแต่ต้น การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม หลายครั้งเป็นสาเหตุสำคัญของการบ่มเพาะอาชญากรร้าย
วิดีโอ 9 คลิปแนะนำวิธีการเลี้ยงลูกที่เหมาะสม

ภาพที่ 5.42 แบบร่างห้องโซนที่ 4 ชั้น sketch up

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.43 รูปนิตรรศการในโซนที่ 4 Top view

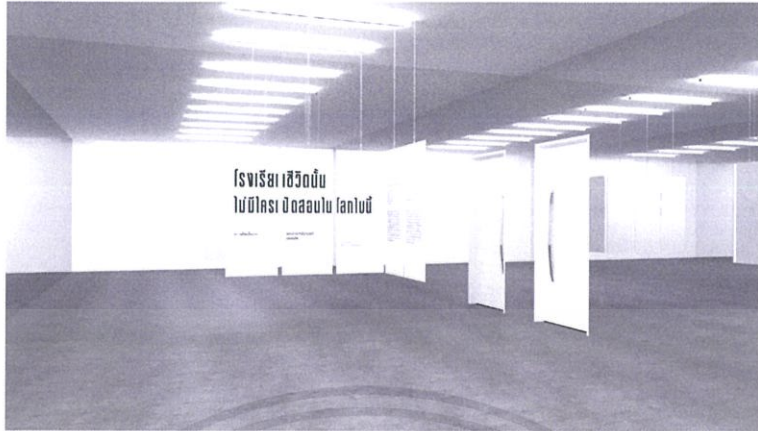

ภาพที่ 5.44 รูปนิตรรศการในโซนที่ 4 มุมแรก ใสคอนเทนต์

ภาพที่ 5.45 รูปนิตรรศการในโซนที่ 4 มุมที่สอง ใสคอนเทนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.46 รูปนิทรรศการในห้องสรุปบ ใส่คอนเทนต์

5.6.2 แผนผัง และการเข้าชมนิทรรศการโดยรวม

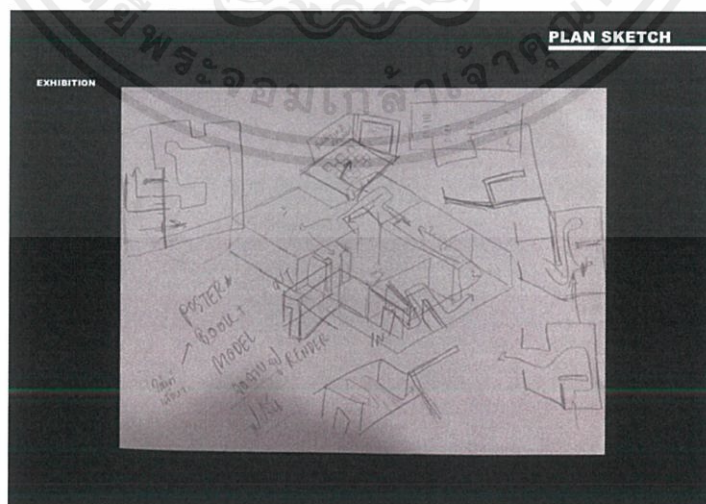
ในการเข้านิทรรศการ เราจะแจกหูฟัง + ริโมทบังคับการบรรยาย ให้ผู้เข้าชม (เมื่อเข้าไปที่โซนไหนก็กดรหัส ผู้บรรยายจะเล่าข้อมูลในจุดนั้น)

นิทรรศการมี พื้นที่ทั้งหมด $32 * 24 = 768$ ตารางเมตร

ระยะเวลาเข้าชมประมาณ 40 นาที

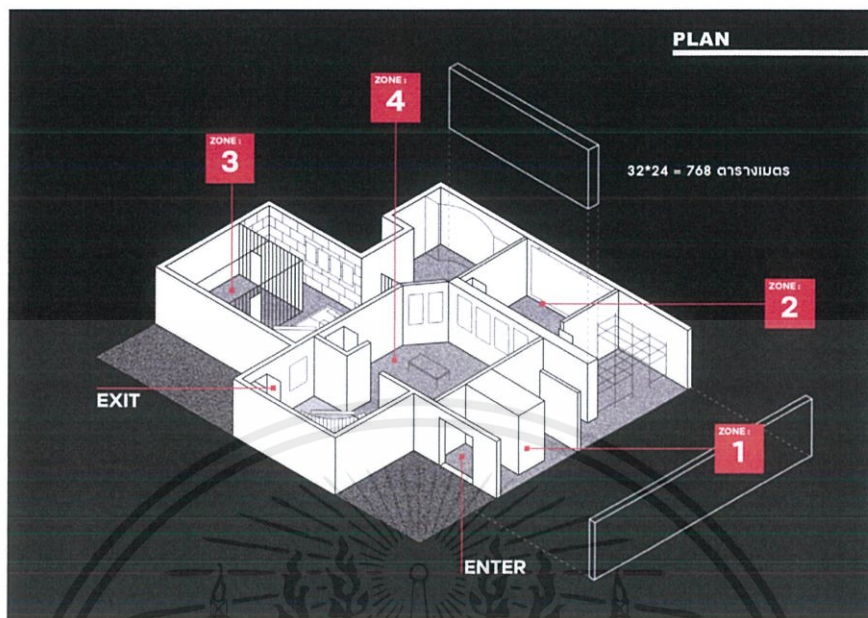
จำนวนผู้เข้าชม 10 คน/1 รอบ

รอบการเข้าชม ทุก ๆ 20 นาที

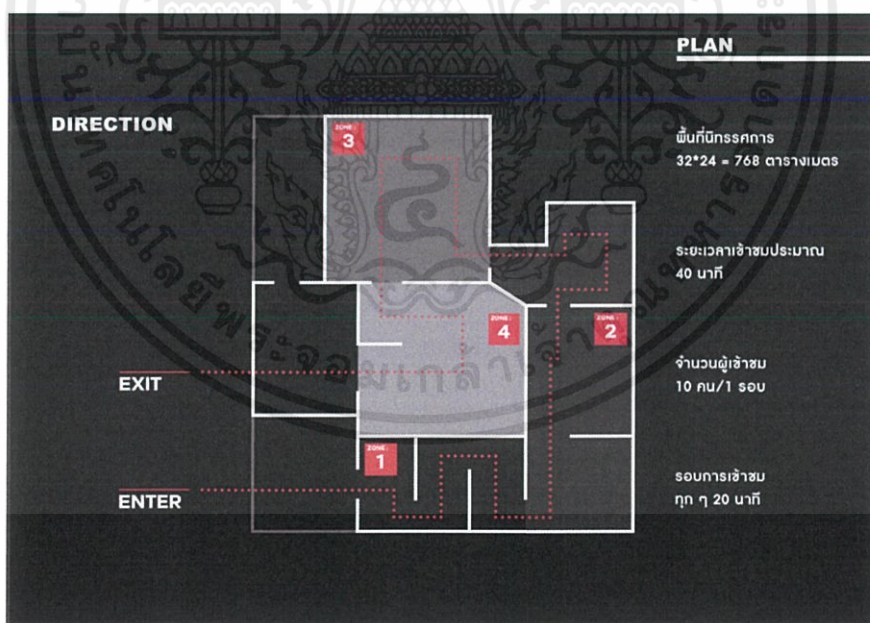

ภาพที่ 5.47 แบบร่างแผนผังโดยรวมของนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

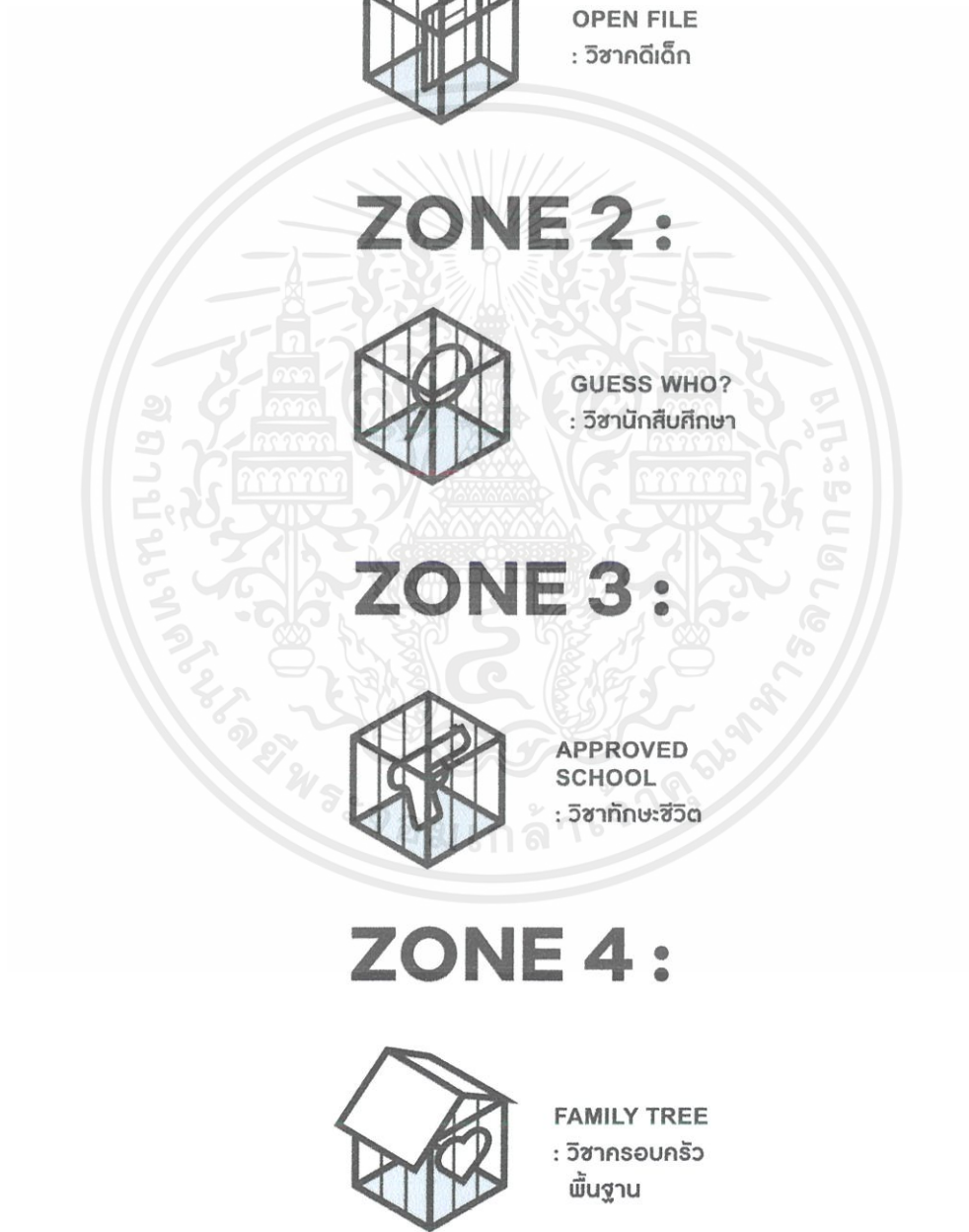
ภาพที่ 5.48 การออกแบบแผนผังนิรทศการ perspective

ภาพที่ 5.49 การออกแบบแผนผังนิรทศการ direction การเดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.3 สัญลักษณ์ของแต่ละโซนในนิทรรศการ

ภาพที่ 5.50 การออกแบบสัญลักษณ์แทนแต่ละโซนในนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.4 สิ่งพิมพ์แจกผู้เข้าชมนิทรรศการ

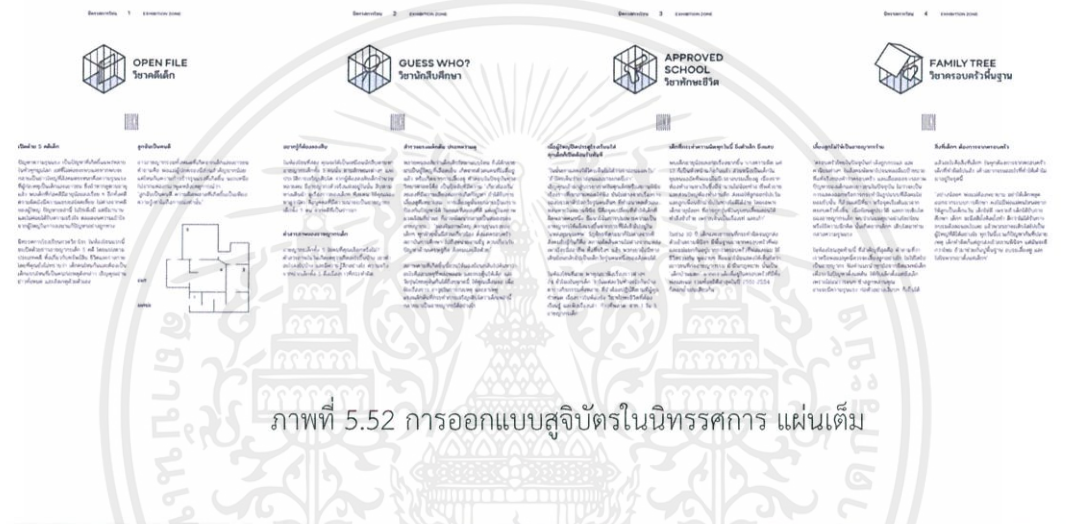
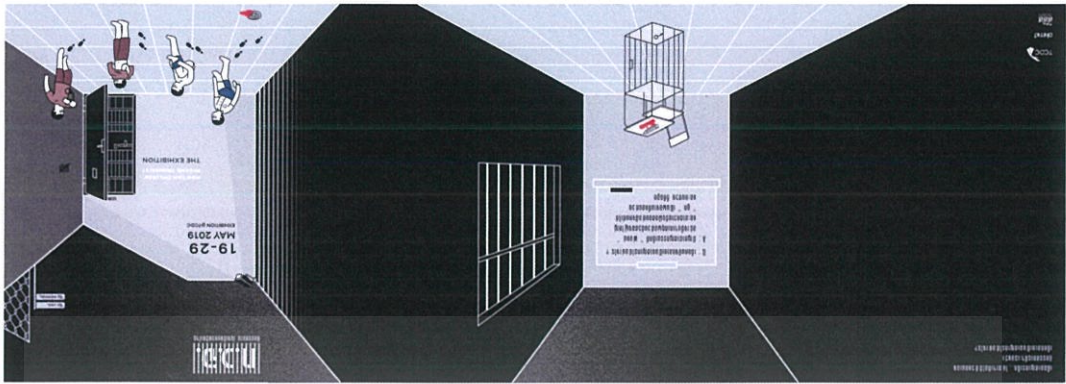
5.6.4.1 สูจิบัตร

การวางเนื้อหาตามโซนของการชำนิทรรศการ แบบเดียวกับโปสเตอร์ที่เลือก
ดัดมีเป็นแผ่นพับสี่ทบ เมื่อกางออกมาเป็นโปสเตอร์แผ่นใหญ่

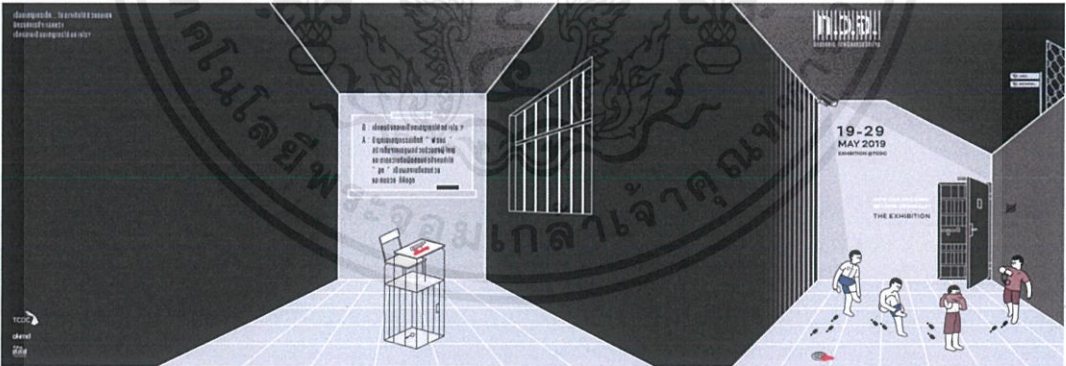

ภาพที่ 5.51 ดัดมีหนังสือสูจิบัตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.52 การออกแบบสูจิบัตรในนิทรรศการ แผ่นเต็ม

ภาพที่ 5.53 การออกแบบสูจิบัตรในนิทรรศการ หน้าปกก่อนพับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.54 หน้าปกสูจิบัตร แบบพับแล้ว

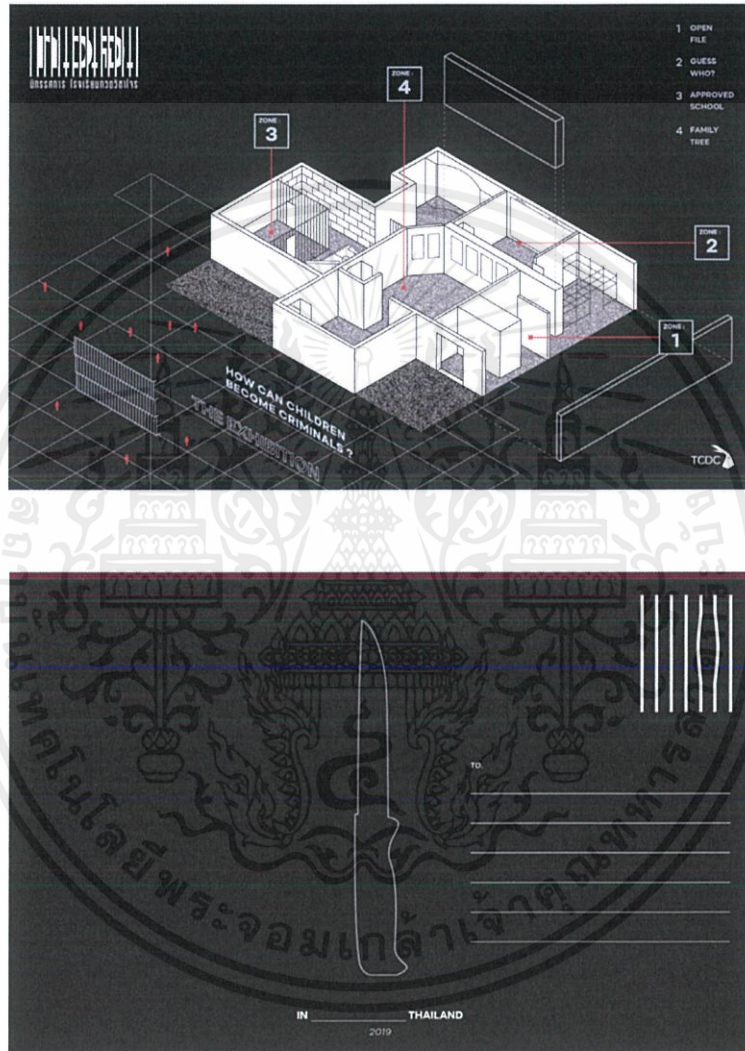
ภาพที่ 5.55 ด้านในสูจิบัตร แบบกางออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.4.1 ไปสการ์ดแผนผังนิทรรศการ

แจกผู้เข้าชมควบคู่กับสูจิบัตร เพื่อความเข้าใจในการเดินนิทรรศการในแต่ละโซน

ภาพที่ 5.57 การออกแบบไปสการ์ดแผนผังนิทรรศการ หน้า-หลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6.4.1 ตัวเข้าขมนิทรรศการ

แจกผู้เข้าชมควบคู่กับโปสเตอร์ และสติ๊กเกอร์ ฉีกตามรอยปรุ กลายเป็นสายรัดข้อมือ และตัวนามบัตรนิทรรศการ

ภาพที่ 5.58 การออกแบบตัวเข้าขมนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

ผลงานสำเร็จ

6.1 นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

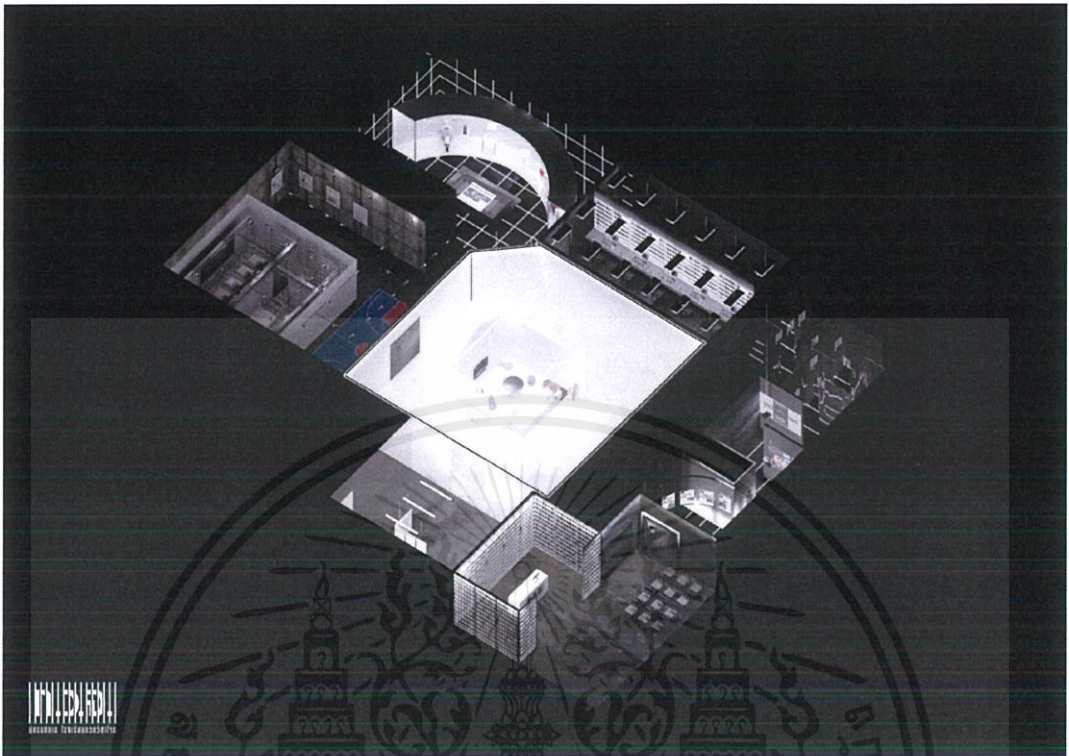
ภาพที่ 6.1 ภาพรวมนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

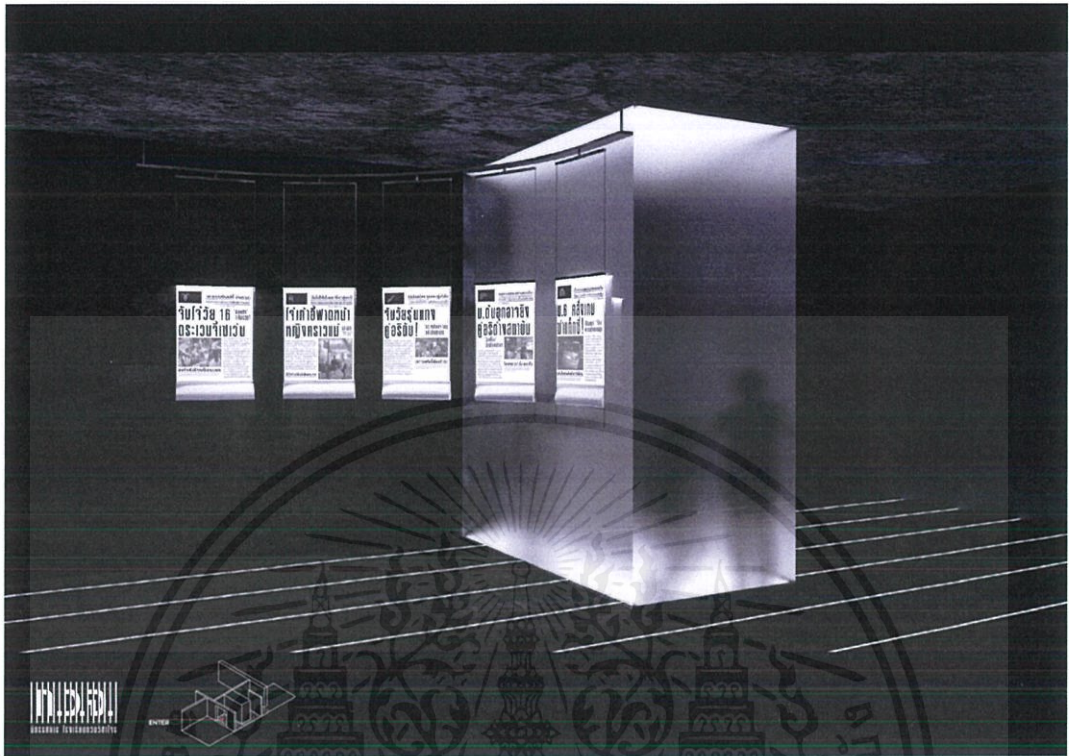
ภาพที่ 6.2 บรรยากาศนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

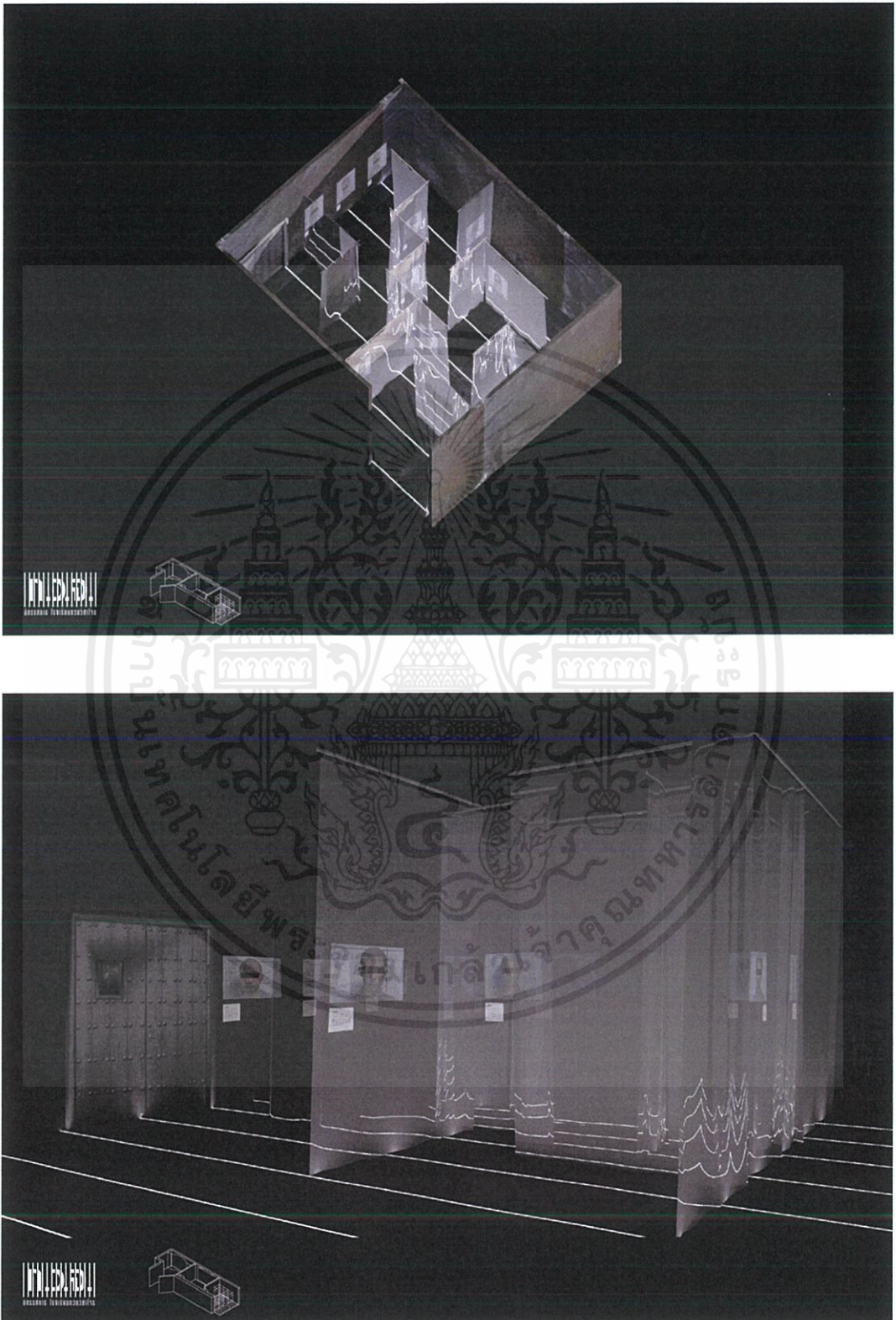
ภาพที่ 6.3 รูปรวมนิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร” และประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

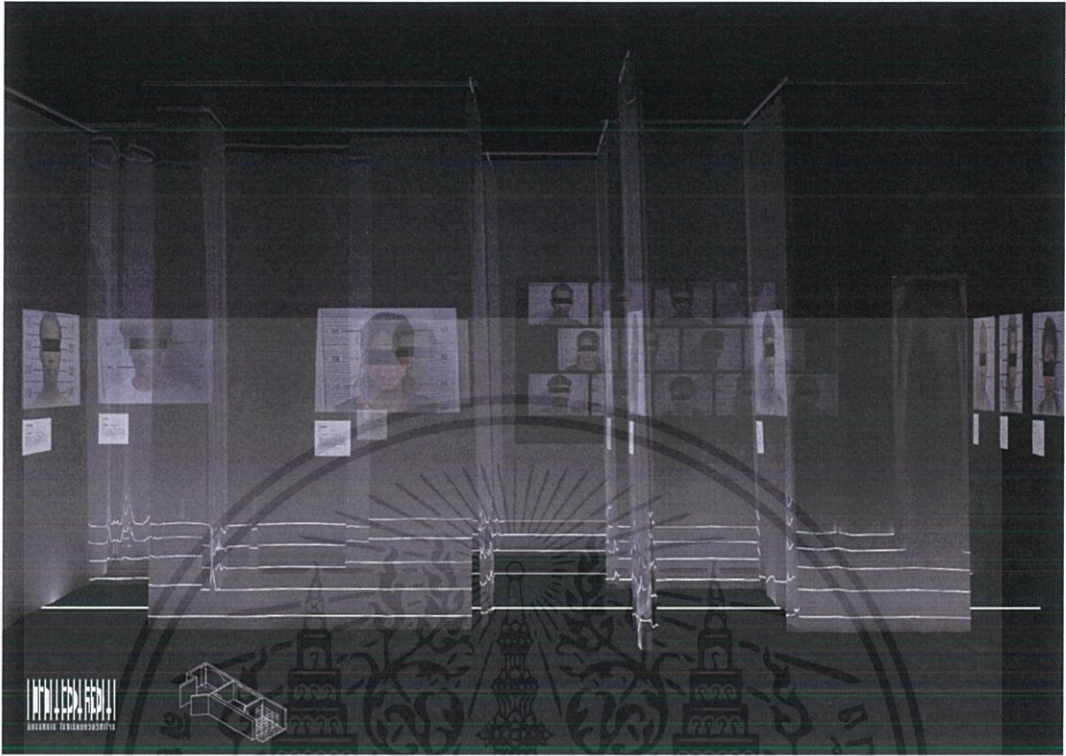
ภาพที่ 6.4 โซนที่ 1: วิชาคติเด็ก นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

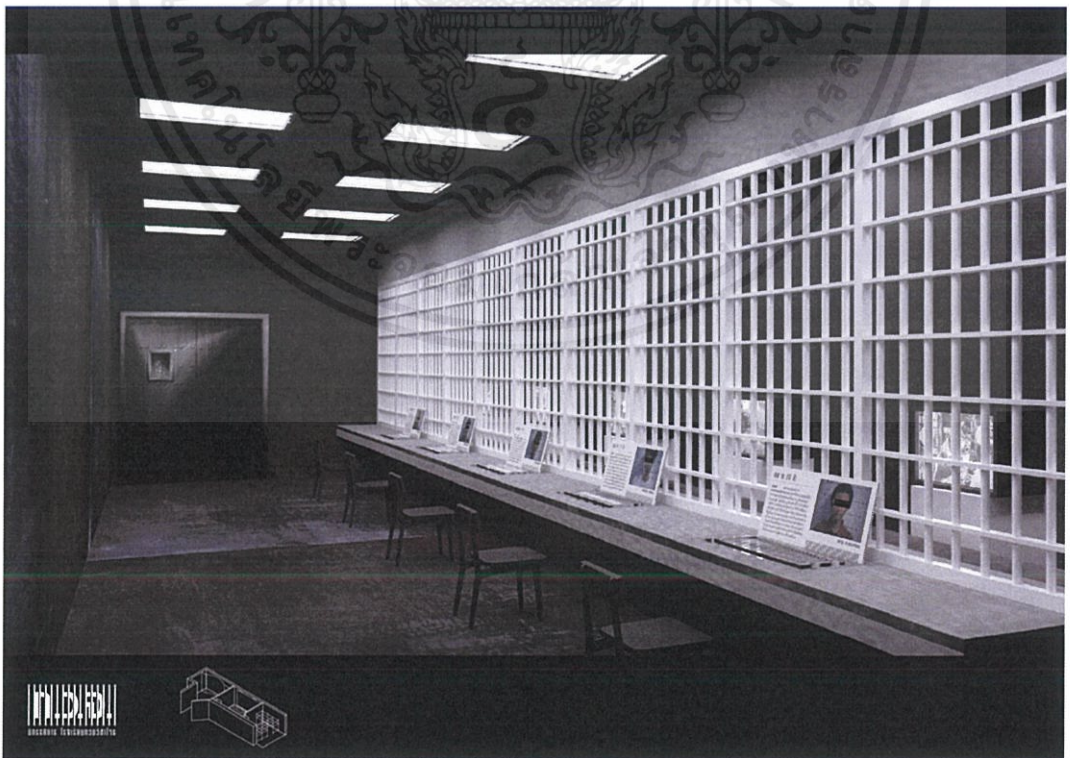

ภาพที่ 6.5 โซนที่ 2.1: วิชาหนักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

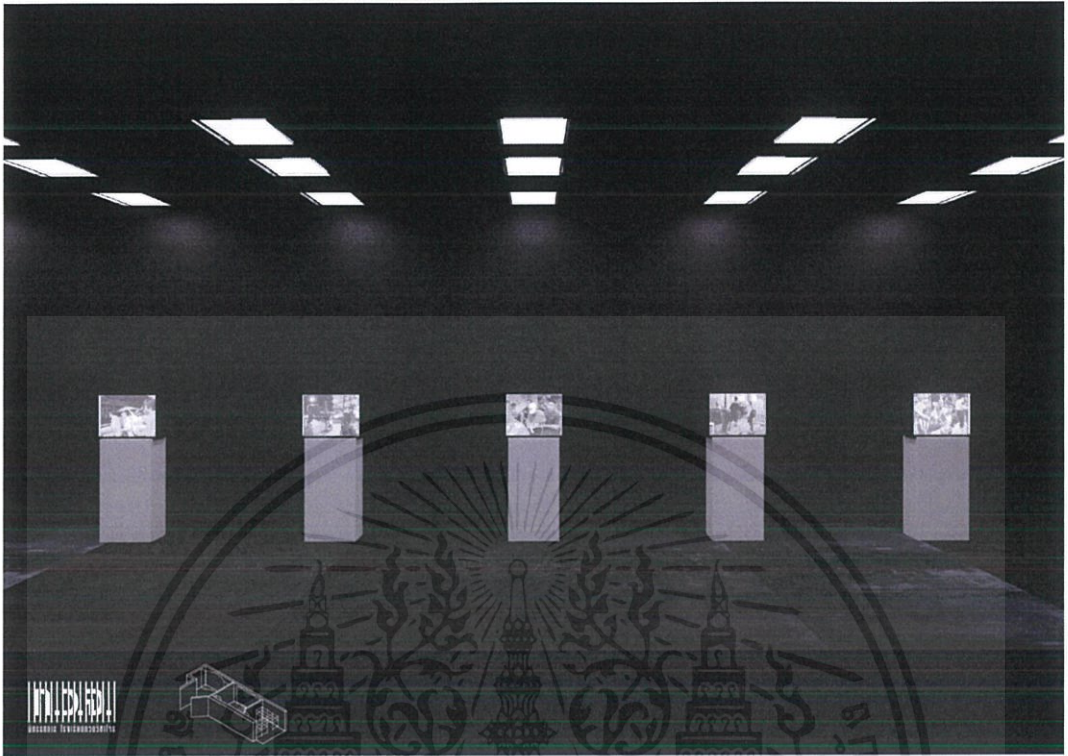

ภาพที่ 6.5 โซนที่ 2.1: วิชานักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

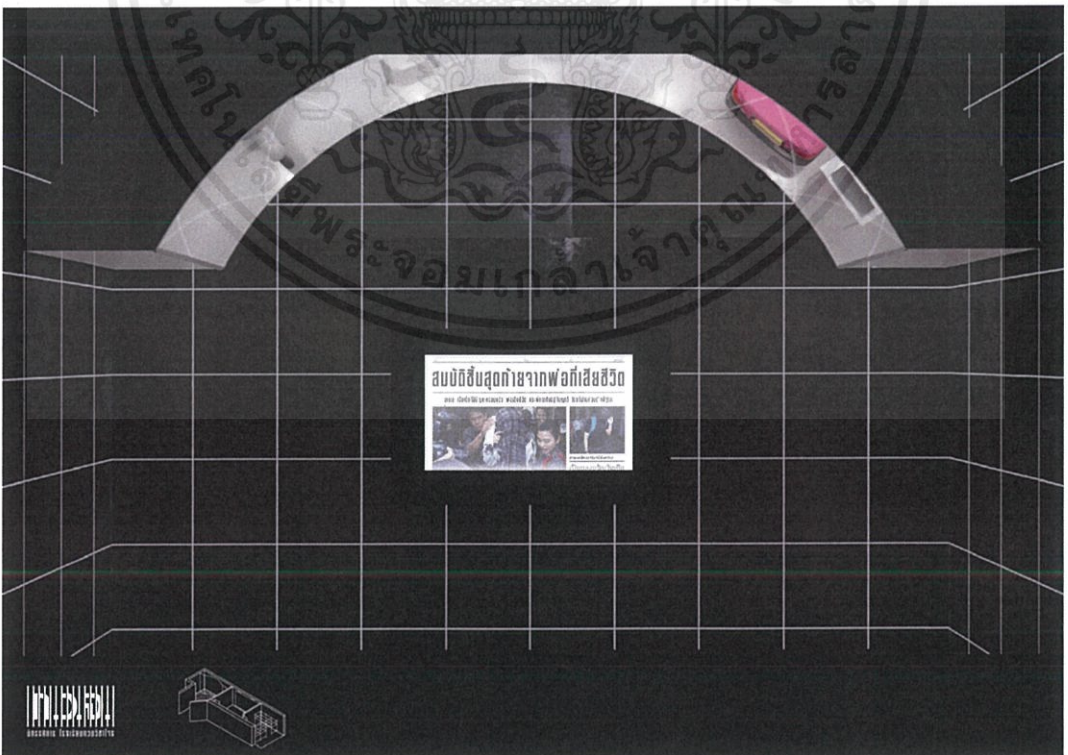

ภาพที่ 6.6 โซนที่ 2.2: วิชานักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

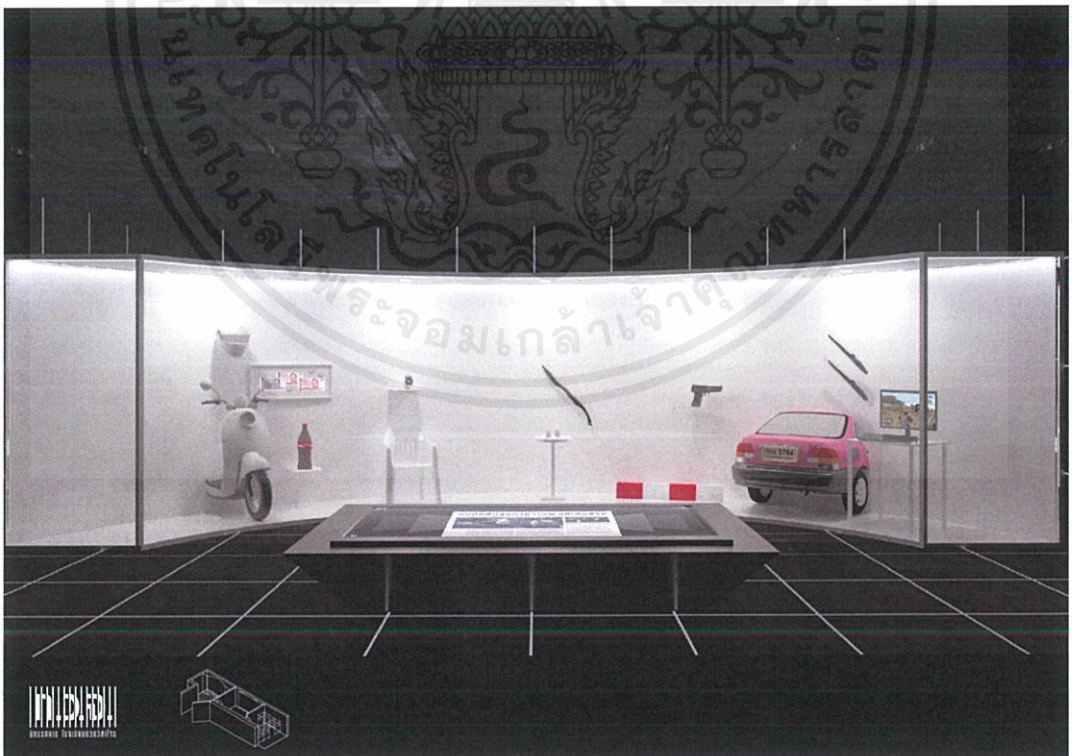
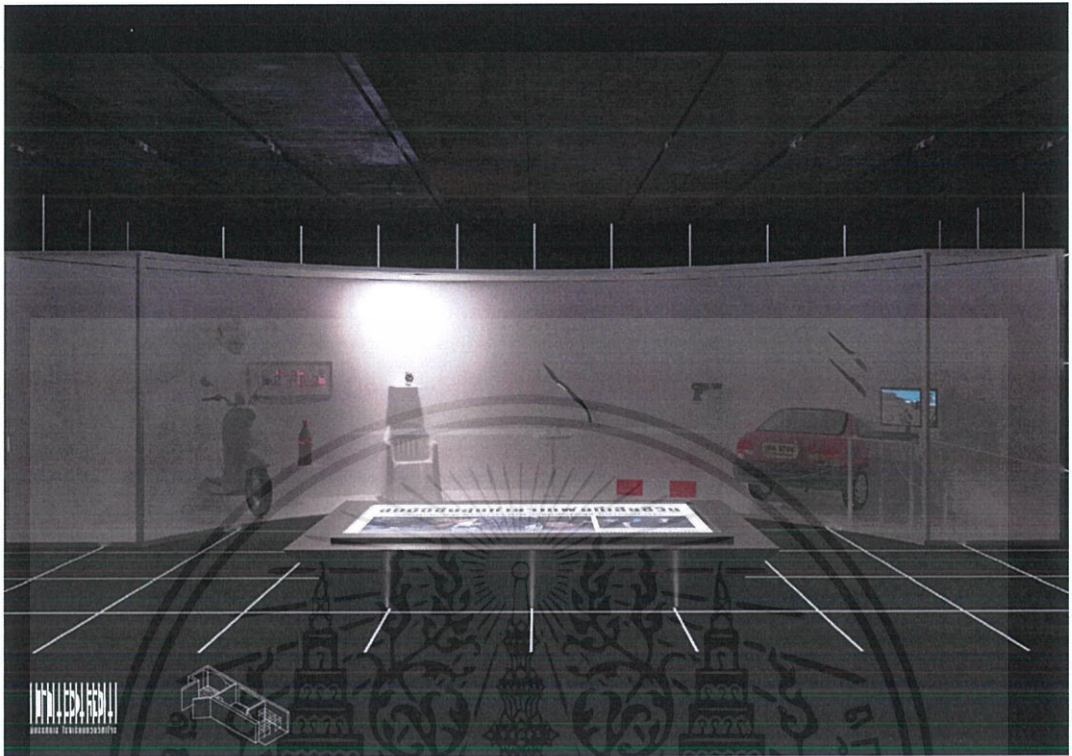

ภาพที่ 6.6 โซนที่ 2.2: วิชานักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

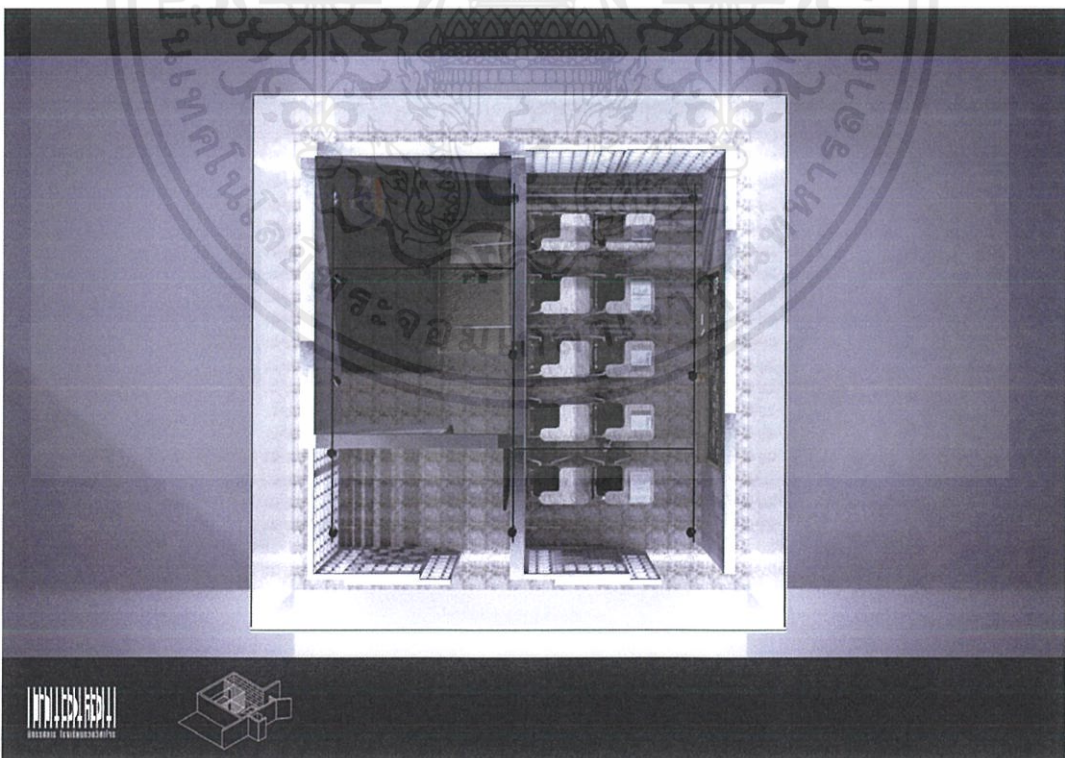
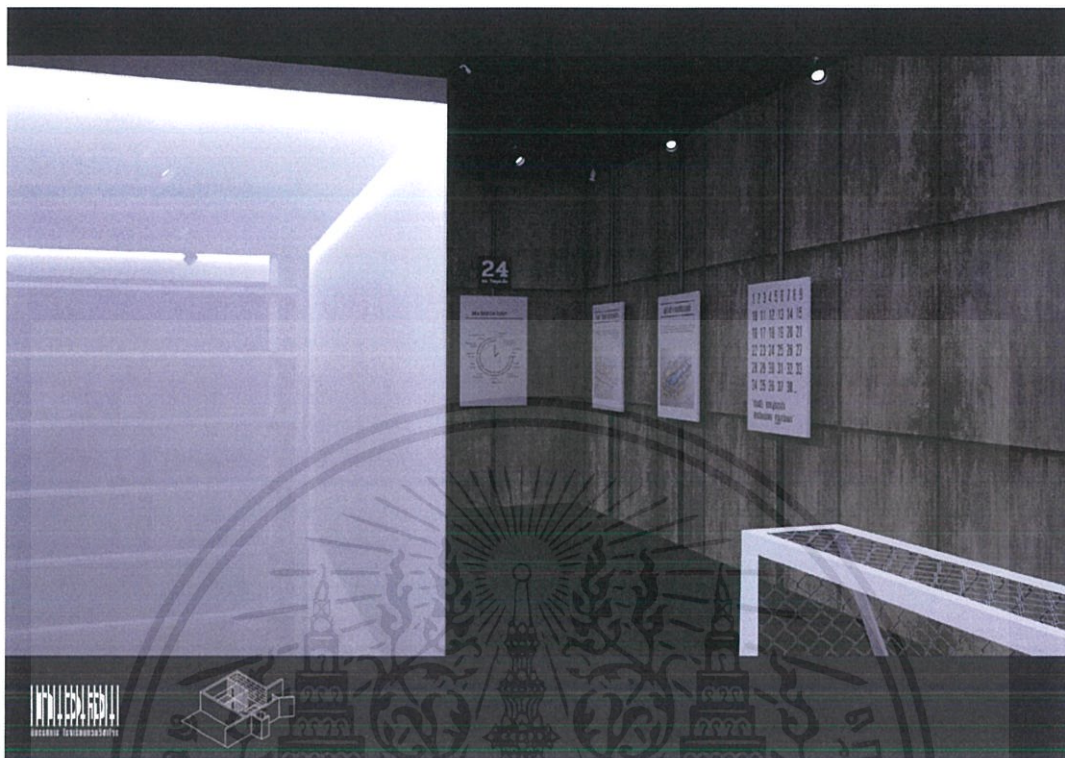
ภาพที่ 6.7 โซนที่ 2.3: วิชานักสืบศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

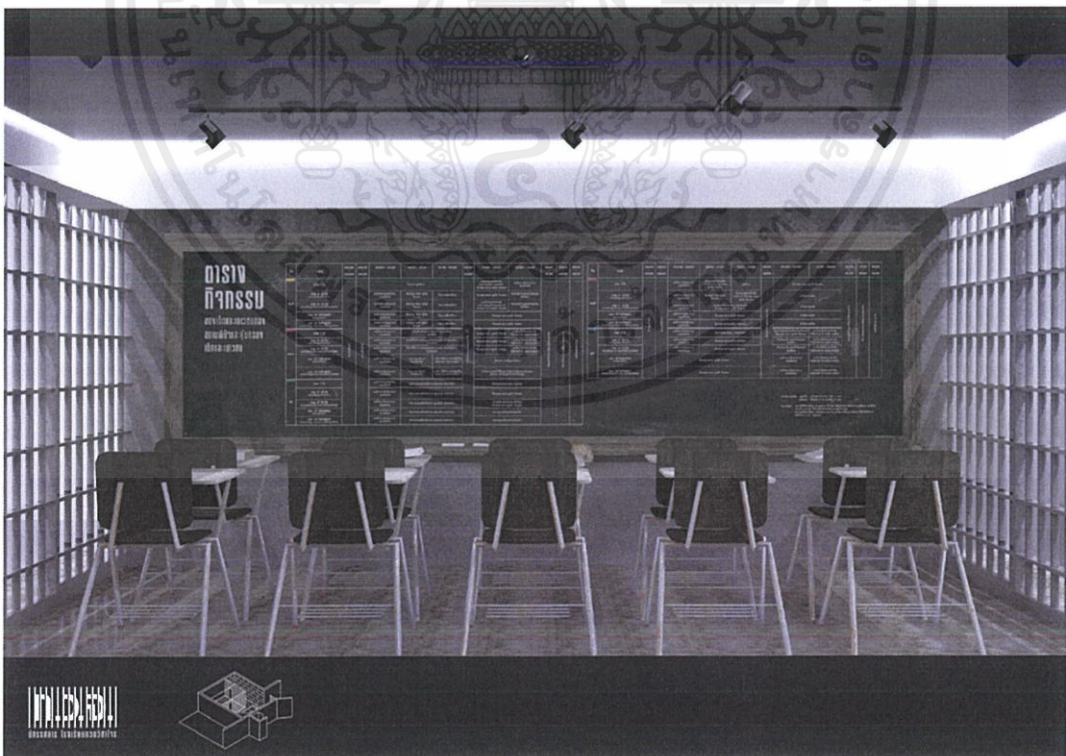
ภาพที่ 6.7 โซนที่ 2.3: วิชาบังคับศึกษา นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

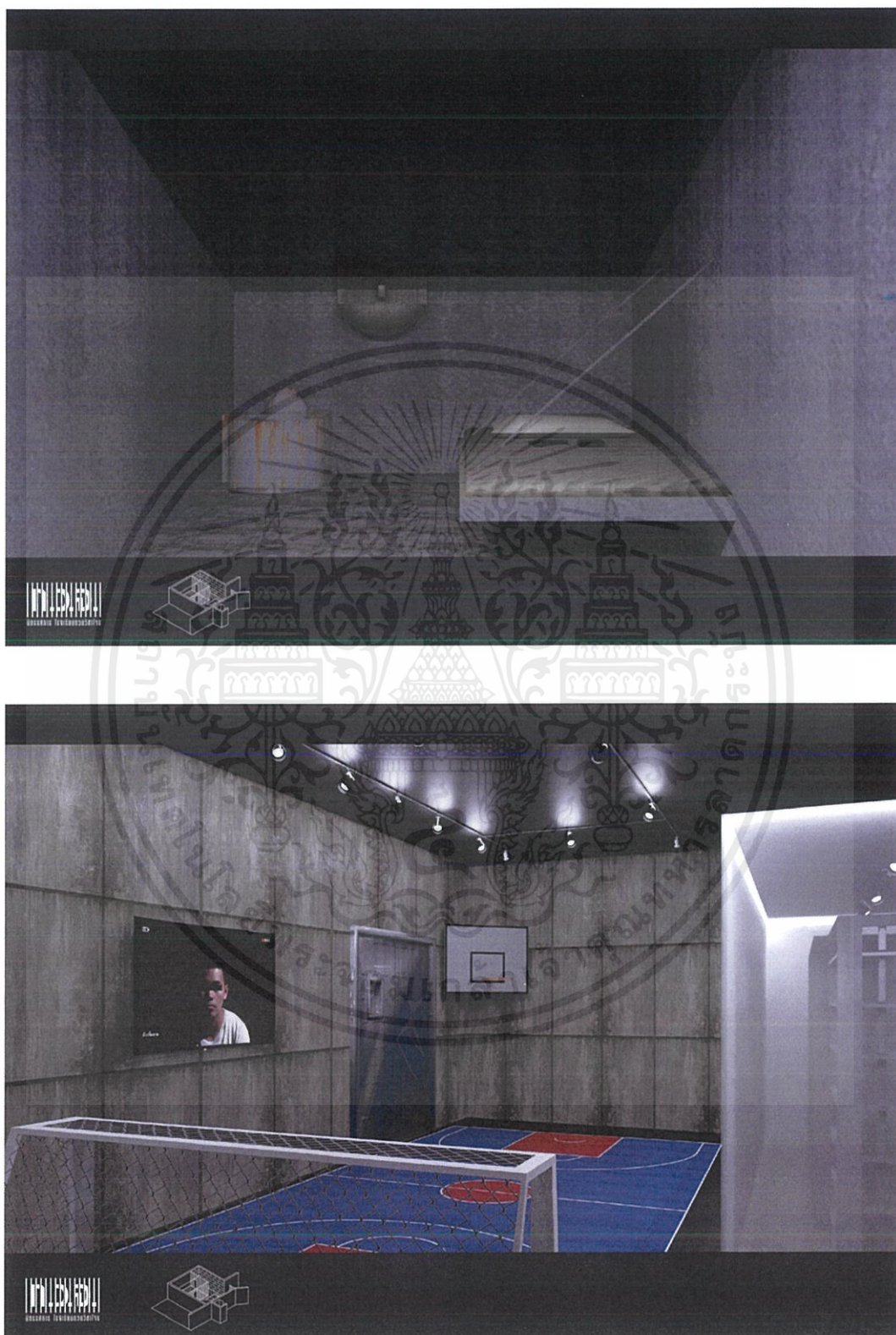
ภาพที่ 6.8 โซนที่ 3: วิชาทักษะชีวิต นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.8 โซนที่ 3: วิชาทักษะชีวิต นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.8 โซนที่ 3: วิชาทักษะชีวิต นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.9 โซนที่ 4: วิชาครอบครัวพื้นฐาน นิทรรศการ “โรงเรียนกวตวิชาใจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.9 โซนที่ 4: วิชาครอบครัวพื้นฐาน นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

โรงเรียนเซเว่น
ไฮโซโคร บิดสองใบ โกลบนี้

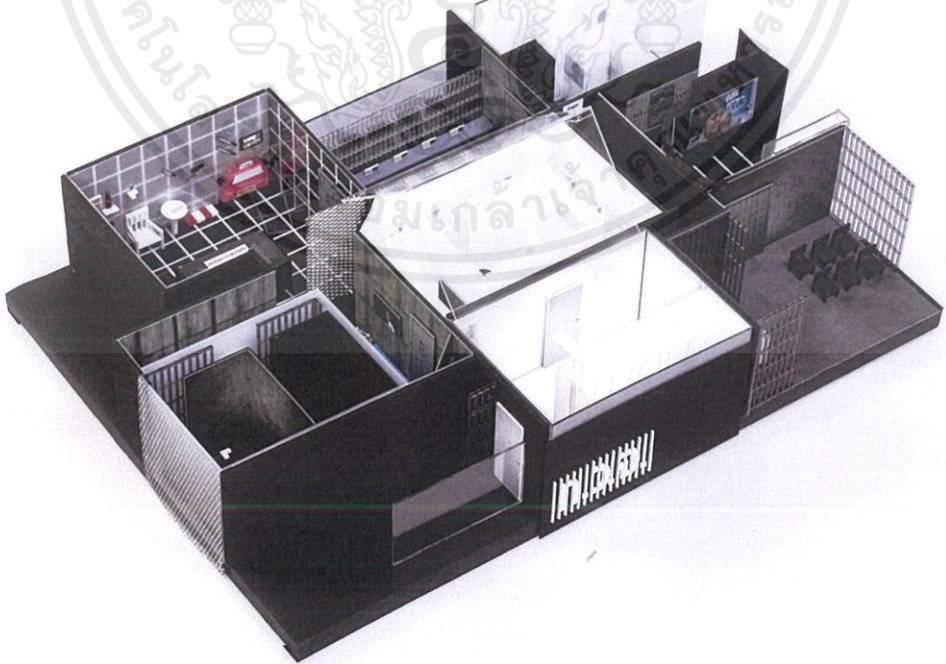

ภาพที่ 6.10 ห้องสรุปจบ นิทรรศการ “โรงเรียนกวดวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

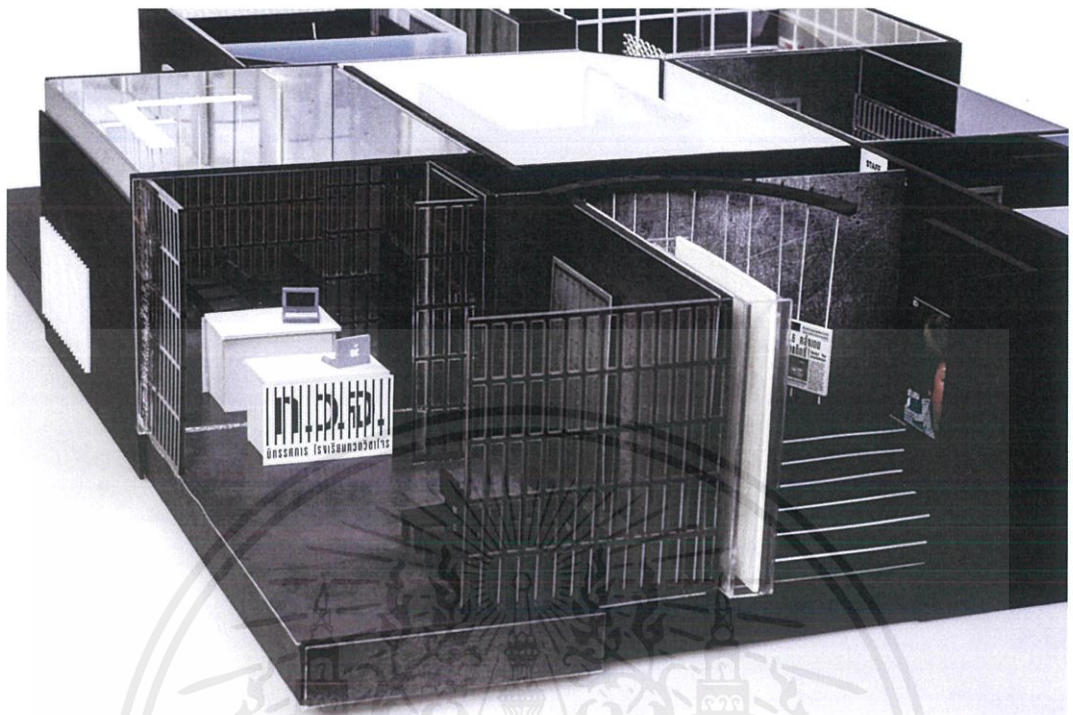

ภาพที่ 6.11 สื่อสิ่งพิมพ์ นิทรรศการ “โรงเรียนกวตวิชาโจร”

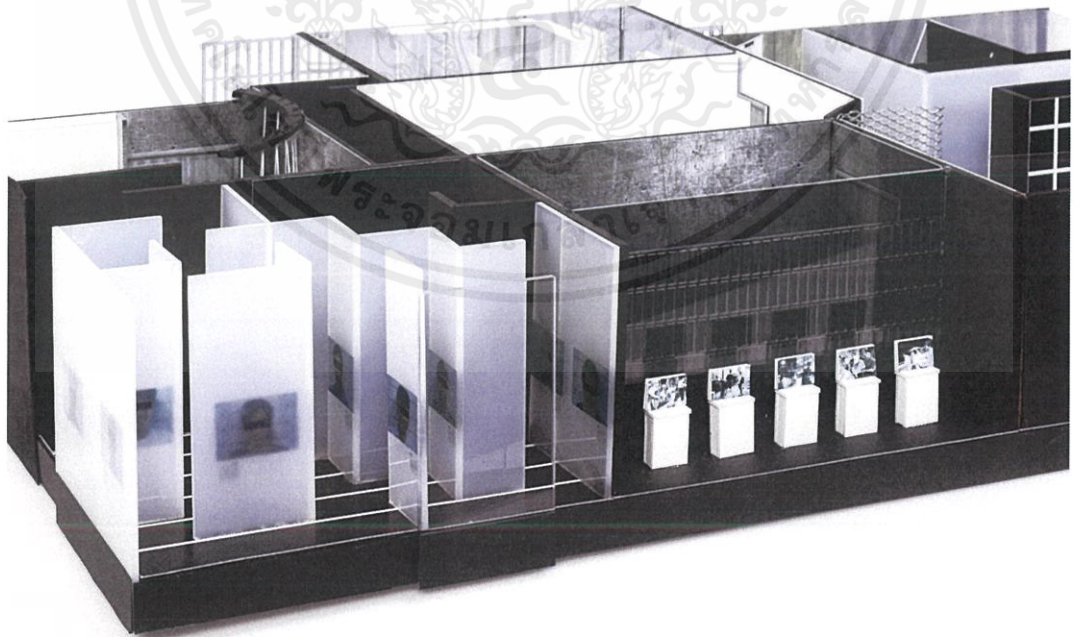

ภาพที่ 6.12 โมเดลจำลอง นิทรรศการ “โรงเรียนกวตวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

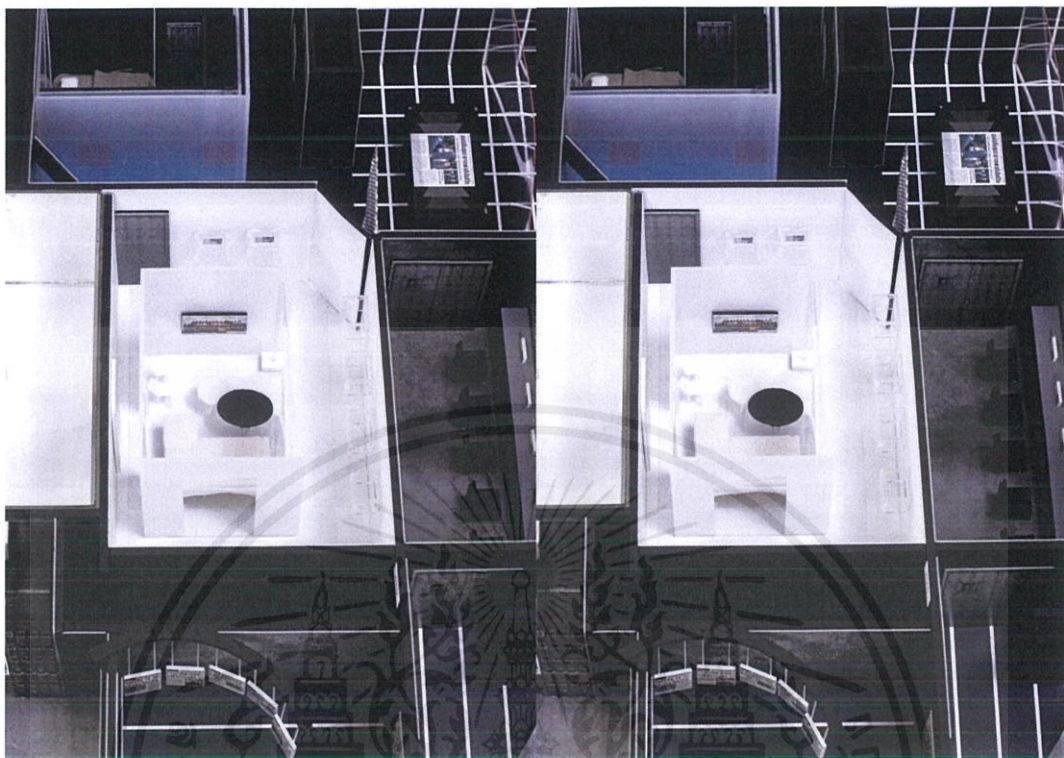

ภาพที่ 6.12 โมเดลจำลอง นิทรรศการ “โรงเรียนกวตวิชาโจร”

ภาพที่ 6.12 โมเดลจำลอง นิทรรศการ “โรงเรียนกวตวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.12 โมเดลจำลอง นิทรรศการ “โรงเรียนกวตวิชาโจร”

ภาพที่ 6.12 โมเดลจำลอง นิทรรศการ “โรงเรียนกวตวิชาโจร”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 บทสรุป

การออกแบบนิทรรศการครั้งนี้สำเร็จ และบรรลุเป้าหมาย และหวังว่าจะตอบสนองการใช้งาน และ สร้างความเข้าใจให้กับสังคมไทย ในเรื่องของการเจริญเติบโตของเด็กที่เป็นอาชญากร ถึงแม้ด้วยข้อจำกัดบางอย่าง จะทำให้งานชิ้นนี้ ยังคงบกพร่องไปบ้าง แต่โดยรวมแล้วนับเป็นความภูมิใจ ที่ได้ทำงานชิ้นนี้ขึ้นมา

7.2 ปัญหาและข้อจำกัดในการศึกษา

ในการออกแบบนิทรรศการเพื่อสร้างความเกี่ยวกับการที่เด็กกลายเป็นอาชญากรได้อย่างไร เกิดปัญหาและพบ ข้อจำกัดในการศึกษา ดังนี้

1. ในการค้นคว้าข้อมูล พบว่าข้อมูลที่ต้องนำมาใช้ในนิทรรศการเป็นข้อมูลรอบด้าน ไม่เคยมีใครรวบรวมไว้ในที่แห่งเดียว ต้องเกิดจากการสืบค้นในหลายสาขาวิชาชีพ เช่น จิตวิทยา สังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ เป็นต้น
2. พบว่างานออกแบบชิ้นนี้ยังขาดด้านของความรู้สึกไปในบางพาร์ท เช่น พาร์ทของความสัมพันธ์ คิดว่ามันน่าจะไปได้ไกลกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

Website

“จิตแพทย์เด็ก” แนะ 9 วิธีเลี้ยงลูกไม่ให้เป็นอาชญากรร้าย เข้าถึงได้จาก http://allmoms-club.blogspot.com/2017/05/9_3.html

‘อาชญากรเด็ก’ ไม่อาจเป็นได้ด้วยตัวเอง: ทิชา ณ นคร เข้าถึงได้จาก <https://waymagazine.org/thaihealthstalk-thicha/>

“บาปบริสุทธิ์” ปัญหาอาชญากรรมเด็ก! เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/crime/detail/9550000093114>

คำสารภาพของ...ยูวอาชญากร เข้าถึงได้จาก http://www.judprakai.com/life/442?fbclid=IwAR2ptKfSWith_okTcwepaUDvcWtAQGL7ArHMSroiFMWdqV6Dlq0BUctF6alk

เข้าถึงจิตใจ ‘อาชญากร’ ด้วยแนวคิด ‘อาชญาวิทยา’ สนทนากับ อ.ฐนันดรศักดิ์ บวรนนท์กุล เข้าถึงได้จาก <https://thematter.co/pulse/understanding-the-criminal-minds/41183>

“อาชญากรวัยละอ่อน” อาละวาดหนัก..ผิดที่ใคร? เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/live/detail/9560000007891>

วัยรุ่นกับความรุนแรง เข้าถึงได้จาก <http://resource.thaihealth.or.th/hilight/1233324> ชั่วโมง ในเรือนจำ.. แต่ละวันเขาทำอะไรกัน? เข้าถึงได้จาก <https://ilaw.or.th/node/3095>

ก้าวที่พลาด บทเรียนครั้งใหญ่ของเด็กชายในสถานพินิจ เข้าถึงได้จาก <https://goodlifeupdate.com/inspiration/30492.html>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

ศิตภัทร พนินทร์

ที่อยู่

276 หมู่ 9 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43000

การติดต่อ

E - mail : heybliw96@gmail.com

Tel. : 0863865835

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2549 (ปีการศึกษา 2548) ประถมศึกษา โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย

พ.ศ.2555 (ปีการศึกษา 2554) มัธยมศึกษา โรงเรียนสตรีวิทยา ๒

พ.ศ.2559 (ปีการศึกษา 2558) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้